
Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Chełmno

LGDChełmno

501 388 474

lgdchelmno@wp.pl

www.lgdchelmno.pl

86-200 Chełmno
ul. Dominikańska 35
sala numer 3

Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2023-2029 dla obszaru działania Lokalnej Grupy Działania Chełmno

PREZES ZARZĄDU
LGD Chełmno
[Handwritten signature]
Joanna Kajtar-Pilarska

WICEPREZES ZARZĄDU
LGD Chełmno
[Handwritten signature]
Waldemar Piotrowski

Stowarzyszenie
Lokalna Grupa Działania Chełmno
86-200 Chełmno, ul. Grudziądzka 36
NIP: 875-15-57-227; Regon: 363722663

Chełmno, czerwiec 2023

Fundusze Europejskie
dla Kujaw i Pomorza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Samorząd Województwa
Kujawsko-Pomorskiego

Spis treści

Rozdział I Charakterystyka partnerstwa lokalnego.....	3
Rozdział II Charakterystyka obszaru i ludności objętej wdrażaniem LSR.....	11
Rozdział III Partycypacyjny charakter LSR	15
Rozdział IV Analiza potrzeb i potencjału LSR	30
Rozdział V Spójność, komplementarność i synergia	69
Rozdział VI Cele i wskaźniki.....	72
Rozdział VII Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru	77
Rozdział VIII szkoleniadziałania	79
Rozdział IX Plan finansowy LSR	79
Rozdział X Monitoring i ewaluacja	79
Wykaz wykorzystanej literatury.....	82
Załączniki do LSR	84
Formularz 1: Cele i przedsięwzięcia.....	86
Formularz 2: Plan działania	87
Formularz 3: Budżet LSR.....	92
Formularz 4: Plan wykorzystania budżetu LSR	93

sektorów. Od 1 kwietnia 2016 r. rozpoczął się proces wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2016-2023 dla obszaru Lokalnej Grupy Działania Chełmno. Na przestrzeni lat partnerstwo ulegało niewielkim zmianom. Jednokrotnie zmieniły się w 2018 r. cały Zarząd i całe biuro LGD co spowodowało konieczność zbudowania nowego zaufania, poznania ludzi i ich potrzeb. Zmieniały się także członkowie partnerstwa - niektórzy byli wykreślani z uwagi na bierność lub zrezygnowali z różnych powodów, ale co ważne zapisywały się nowe osoby i organizacje czy podmioty gospodarcze. W chwili obecnej do LGD należą najważniejsze organizacje, przedstawiciele wszystkich sektorów, reprezentanci wielu środowisk z obszaru działania LSR, a przede wszystkim ludzie zaangażowani w życie społeczne miasta Chełmna, łącznie 77 osób/podmiotów. Sektor publiczny reprezentują m.in. Gmina Miasto Chełmno i jednostki podległe JST jak: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmnie, Chełmiński Dom Kultury, a także Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie, Powiat Chełmiński jako członek wspierający oraz szkoły ponadpodstawowe (1 LO w Chełmnie). Sektor społeczny reprezentują: fundacje (m.in. Fundacja Rodzina Przymierza, Fundacja 9hills, Fundacja Green Team), stowarzyszenia (m.in. Stowarzyszenie Oświatowe „Nasza Dwójka”, Stowarzyszenie dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych „ŚWIATEŁKO NADZIEI”, Stowarzyszenie Liceum Chełmińskie, Stowarzyszenie Przybij Piątkę, Europejskie Centrum Wymiany Młodzieży im. Kurta Schumachera w Chełmnie), stowarzyszenia zwykłe (np. Stowarzyszenie „Tacy Sami”, Stowarzyszenie „SPORT i REKREACJA”), kluby sportowe (np. Klub sportowy „Chełminianka” Chełmno, Miejski Ludowy Klub Sportowy Nadwiślanin, Klub Turystów Wodnych), ogrody działkowe, OSP oraz lokalni liderzy i bezcenni mieszkańców miasta Chełmna. Sektor gospodarczy reprezentują przedsiębiorcy działający na terenie miasta Chełmna, w tym jednoosobowe działalności gospodarcze (np. Salon Kosmetyczny Kinga Kułakowska, J.B Mariola Beker, Sklep św. Józefa – Dewocjonalia, „Luna” Szwarczka-Loba Monika, PIOMAR), Bank Spółdzielczy w Toruniu Oddział Chełmno. Ich wiedza i doświadczenie są potencjałem Stowarzyszenia wykorzystywany we wszystkich obszarach działalności, począwszy od pozyskiwania wiedzy o obszarze i jego mieszkańcach, poprzez przygotowywanie lokalnej strategii rozwoju, promocję LGD, docieranie do istotnych grup zidentyfikowanych w LSR, aż po pomoc w realizacji operacji granatowych. Skład grupy wskazany wyżej potwierdza iż skład grupy jest reprezentatywny dla lokalnej społeczności. Nieformalną formą zacieśniania współpracy między stronami samorządową, społeczną i gospodarczą stały się spotkania „Nasze Piątki” (do 2018 r.) oraz wspólna organizacja wszelkiego rodzaju małych inicjatyw, która od 2021 roku przerodziła się w cyklicznie organizowaną wspólnie dużą inicjatywę animującą lokalne społeczeństwo pt. „Rozbudzeni-Rozmarzeni”. Te działania stworzyły okazję do lepszego poznania się partnerów, budowania wzajemnego zaufania i szacunku, a także wypracowywania dobrych praktyk współpracy.

Geneza idei „Rozbudzeni – Rozmarzeni”

Działania zachęcające lokalną społeczność do udziału we wdrażaniu LSR i oraz pogłębianie współpracy i zaangażowanie członków w realizację LSR.

Pomysł na organizację wydarzenia pt. „Rozbudzeni – Rozmarzeni” pojawił się podczas rozmów z jednym z Grantobiorców i wynikał ze skutków pandemii COVID-19. Walka z epidemią wiązała się z ograniczeniem kontaktów społecznych. Lockdown wymusił zamknięcie szkół i placówek edukacyjnych. Od tamtej chwili, dla większości uczniów zajęcia prowadzone były w formule online. Nauczanie zdalne stało się przynusowym środkiem ochronnym w walce z zagrożeniem COVID-19. COVID-19 wpłynął na życie wielu ludzi – zwłaszcza dzieci i nastolatków – w sposób, jakiego świat jeszcze nie widział. Strategia izolacji, dystansu społecznego i obowiązek noszenia maseczki, to nie tylko środki ochrony przed ryzykiem zakażenia, ale również czynniki sprzyjające

→ „Wdrażanie Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność Lokalnej Grupy Działania Chełmno” nr RPKP.11.01.00-04-0005/17 współfinansowanego w Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi Priorytetowej 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR, RPO Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, umowa nr UM.SE.433.1.238.2017 z dnia 19 grudnia 2017 r. z aneksami, okres realizacji: 01.01.2018-30.06.2023 kwota dofinansowania: 2 350 985,09 zł, wkład własny: 123 736,06 zł, całkowita wartość projektu: 2 474 721,15 zł. W latach 2018-2021 przeprowadzono 5 naborów wniosków o powierzenie grantu w odpowiedzi, na które do LGD wpłynęły 72 wnioski o powierzenie grantu, z czego z 51 Grantobiorcami podpisano umowy grantowe. Cały proces, od ogłoszenia konkursu, do podpisania umowy z grantobiorcą, przez nadzór nad wdrażaniem tych projektów (kontrole, monitoringi, rozliczanie, wypłaty środków) prowadzony był przez LGD. W ramach PG zrealizowano: - Przedsięwzięcie 2.1. Dobrze zorganizowana animacja społeczeństwa Chełmna, Typ projektu 1f, 2a, b,c oraz - Przedsięwzięcie 3.1. Wzmocnienie sektora ekonomii społecznej Typ projektu 3.

Przeprowadzono także 1 nabór konkursowy w odpowiedzi, na który do LGD wpłynęły 2 wnioski, z czego z 1 Wnioskodawcą Urząd Marszałkowski podpisał umowę. W ramach trybu konkursowego zrealizowano: - Przedsięwzięcie 1.1. Zaktywizowane społecznie-zawodowo społeczeństwo LGD Chełmno Typ projektu 1 d,1 e. (PROJEKTY PODMIOTÓW INNYCH NIŻ LGD). Proces, od ogłoszenia konkursu, oceny projektu, wyboru prowadzony był przez LGD Chełmno, a następnie przekazano dokumentację do Instytucji Zarządzającej celem dalszej oceny i podpisania umowy. Wartość przyznanej kwoty: 916533,43 zł.

Ponadto LGD Chełmno realizowała/realizuje na obszarze LSR:

1. Projekt „Pilotujemy rozwój lokalny w Chełmnie” nr RPKP.11.01.00-04-0005/2022 współfinansowanego w Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi Priorytetowej 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR, RPO Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, umowa nr UM_WR.433.1.037.2022 z dnia 16 maja 2022 r., okres realizacji: 01.07.2022-30.04.2023, kwota dofinansowania: 400 000,00 zł, wkład własny: 21 055,38 zł, całkowita wartość projektu: 421 055,38 zł.

Celem projektu było przeprowadzenie pilotażu nowych typów projektów na perspektywę 2021-2027 poprzez realizację dwóch zadań: 1. Konsultacje i wybór projektów pilotażowych oraz 2. Realizacja projektów pilotażowych. Liczba osób/podmiotów uczestniczących w spotkaniach (szt.) - 180; Liczba zrealizowanych naborów projektów (szt.) - 1; Liczba projektów realizowanych przez podmioty sektora społecznego (%) - 75; Liczba spotkań z mieszkańcami (szt.) - 12; Liczba mieszkańców objętych projektem pilotażowym (szt.) - 60

Liczba przetestowanych typów projektów (szt.) - 1; Liczba opracowanych raportów podsumowujących (szt.) - 1; Liczba osób/podmiotów, którym udzielono wsparcia doradczego (szt.) - 4.

2. Projekt „Pilotujemy rozwój lokalny w Chełmnie II” nr RPKP.11.01.00-04-0006/2022 współfinansowanego w Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi Priorytetowej 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR, RPO Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, umowa nr UM_WR.433.1.039.2022 z dnia 16 maja 2022 r., okres realizacji: 01.05.2023-31.12.2023, kwota dofinansowania: 400 000,00 zł, wkład własny: 21 055,38 zł, całkowita wartość projektu: 421 055,38 zł.

8. Zadanie „Kampania promocyjna <Jedź i poznawaj! Chełmno i Ziemia Chełmińska: ziemia gotyku – ziemia Kopernika>. Chełmno – miasto zakochanych promuje Konstelacje Dobrych Miejsc” – umowa o realizację zadania publicznego nr UM_ST.616.1.141.2023 z dnia 20.04.2023 r. między Województwem Kujawsko-Pomorskim a LGD Chełmno w ramach zadania publicznego 19/2023 - turystyka i krajoznawstwo – Promocja lokalnych marek/krain/produktów turystycznych – działania lokalne. Okres realizacji zadania: 01.03.2023-15.10.2023, kwota dotacji: 6 000,00 zł, na 30.05.2023 r. w trakcie realizacji.
9. Zadanie „**Chełmno – Kamera – Akcja!**” - umowa o realizację zadania publicznego nr 18/20/D/OZKS z dnia 18 sierpnia 2020 r. między Powiatem Chełmińskim a LGD Chełmno w ramach zadania publicznego z zakresu Kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w roku 2020. Okres realizacji zadania: 09.07.2020-30.11.2020, kwota dotacji: 900,00 zł.
10. **Porozumienie o współpracy w ramach projektu „Wisła wciąga”** – przeprowadzenie inicjatywy WIL włączając lokalnych mieszkańców i popularyzując temat rzeki Wisły – wyjazd do Norwegii w ramach dobrych praktyk.
11. List intencyjny dotyczący współpracy pomiędzy LGD Chełmno a OWES w Toruniu w zakresie wspierania ekonomii społecznej i przedsiębiorczości.

Inne inicjatywy oraz partnerstwa nieformalne:

Grupa zrealizowała szereg działań na obszarze LSR. Działania te przyczyniły się do wzmacnienia kapitału społecznego, pozwoliły podjąć działania promujące LGD, miały realny wpływ na zmianę sposobu życia wielu osób oraz na poprawę jakości życia na obszarze objętym LSR. Od początku swojego istnienia grupa włączała się w wiele działań na rzecz animacji, aktywizacji, integracji oraz poprawy jakości życia mieszkańców. Poza operacjami grantowymi oraz KBiA **LGD Chełmno włączało się średnio raz w miesiącu w inicjatywy na terenie miasta Chełmna (WOŚP, Walentynki, Dzień Downa, Miesiąc Autyzmu, Dzień Flagi, Zakończenie roku szkolnego, Biegi Szmeltera, Festiwal 9hills, Dzień Profilaktyki w SOSW w Chełmnie, Mikołajki, akcje charytatywne).**

Bardzo ciekawymi i innowacyjnymi działaniami były:

- ➔ spotkania „Nasze Piątki” (do 2017 r.),
- ➔ wspólna inicjatywa „Dom Strachu – 2 edycje” (2018 r.) zrealizowana z Nieformalną Grupą Feniks, która zawiązała się przy LGD Chełmno,
- ➔ casting dla dzieci do klipu oraz realizacja klipu promującego LSR i LGD Chełmno (2018 r.),
- ➔ kabaret dla seniorów (2018 r.) z Nieformalną Grupą Feniks,
- ➔ cykliczna impreza „Rozbudzeni-Rozmarzeni” (od 2021 r.),
- ➔ działania ekologiczne wśród dzieci – przekazanie karmników dla szkół podstawowych (w 2021 r.),
- ➔ realizacja klipów podsumowujących projekty (wspólnie z Grantobiorcami), promujące LSR, LGD,
- ➔ współpraca z partnerem zagranicznym (Norwegia) przy nagraniu klipu z dziećmi polonijnymi z 26 krajów – wspólnie kolędowanie, klip o ekologii z USA i Norwegią.

3 Struktura LGD

Członkowie

Lokalna Grupa Działania Chełmno jest partnerstwem składającym się z przedstawicieli sektora społecznego, sektora gospodarczego i sektora publicznego. Skład LGD Chełmno jest reprezentatywny dla lokalnej społeczności i

Zarząd

Zarząd kieruje bieżącymi pracami Stowarzyszenia, mając do dyspozycji personel Biura LGD. Do reprezentowania Stowarzyszenia oraz do zaciągania zobowiązań majątkowych w jego imieniu upoważnionych jest dwóch członków Zarządu, w tym Prezes lub Wiceprezes. W skład kompetencji Zarządu wchodzą głównie sprawy związane z powoływaniem i odwoływaniem członkostwa w stowarzyszeniu, reprezentowanie Stowarzyszenia i działanie w jego imieniu, zwoływanie Walnego Zebrania Członków, powoływanie pracowników biura i kierowanie jego pracami, realizacja LSR. Członkowie Zarządu nie uczestniczą natomiast w procesie wyboru operacji, ponieważ zadanie to należy do wyłącznej kompetencji Rady. Decyzje Rady są w tym zakresie niezależne od Zarządu. Zasady działania i kompetencje Zarządu szczegółowo zostały uregulowane w Statucie Stowarzyszenia oraz regulaminie Zarządu.

Rada LGD

Rada jest organem decyzyjnym, o którym mowa w Ustawie o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności i działa również w oparciu o zapisy tej ustawy. Do kompetencji Rady należy: wybór operacji, które mają być realizowane w ramach LSR oraz ustalenie kwoty wsparcia dla tych operacji. Wybór operacji będzie odbywał się w sposób transparentny w oparciu o przyjęte i publicznie znane kryteria. Podczas dokonywania oceny ani władze publiczne, ani żadna pojedyncza grupa interesu, nie kontroluje procesu podejmowania decyzji. Wybór operacji dokonywany jest w formie uchwały Rady. Zasady działania i kompetencje Rady LGD szczegółowo zostały uregulowane w Statucie Stowarzyszenia oraz Regulaminie Rady.

Komisja Rewizyjna

Komisja Rewizyjna jest organem kontrolnym Stowarzyszenia. Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy kontrola bieżącej pracy Stowarzyszenia, występowanie z wnioskiem o zwołanie Walnego Zebrania Członków, składanie sprawozdań ze swojej działalności Walnemu Zebraniu Członków, składanie wniosków w przedmiocie absolutorium dla Zarządu na Walnym Zebraniu Członków. Zasady działania i kompetencje Komisji Rewizyjnej LGD szczegółowo zostały uregulowane w Statucie Stowarzyszenia oraz Regulaminie Komisji Rewizyjnej.

Biuro LGD

Narzędziem wsparcia Stowarzyszenia i jego organów statutowych jest Biuro LGD, którego pracą zarządzał będzie Dyrektor Biura o wysokich kwalifikacjach i doświadczeniu w pracy administracyjnej. W Biurze LGD zatrudniony jest także specjalista ds. administracyjno-biurowych. Zasady działania i kompetencje Biura LGD szczegółowo zostały uregulowane w Regulaminie Pracy Biura oraz Opisie stanowisk pracowników biura.

Wskazane rozwiązania w procesie decyzyjnym oraz mechanizmy w zakresie zarządzania potwierdzają zdolność lokalnej grupy działania do realizacji strategii.

Dokumenty regulujące funkcjonowanie LGD

Lokalna Grupa Działania Chełmno działa w oparciu o szereg regulacji formalno-prawnych określonych w Statucie Stowarzyszenia oraz dokumentach niższego rzędu.

lp.	Akt prawny	Zakres regulacji	Sposób uchwalenia/aktualizacji
-----	------------	------------------	--------------------------------

Rysunek 1 Podstawowe zagospodarowanie przestrzenne Gminy Miasta Chełmna (źródło: opracowanie Hanna Obracht-Prondzyńska na podstawie BDOT)

Spójność geograficzna

Gmina Miasto Chełmno obejmuje obszar 13,86 km², położona jest w północnej Polsce, na terenie Niżu Polskiego. Chełmno to miasto położone malowniczo na skarpie wiślanej Wysoczyzny Chełmińskiej, nad Wisłą, w centralnej części województwa kujawsko-pomorskiego i siedzibą powiatu chełmińskiego. Na terenie miasta przebiega granica pomiędzy makroregionami: Doliny Dolnej Wisły oraz Pojezierza Chełmińsko–Dobrzyńskiego. Teren Miasta charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu. Najwyższy punkt na terenie miasta wznosi się na 86 m n.p.m., najniższym jest średni poziom Wisły 21,2 m n.p.m., co daje przewyższenie rzędu 65 m. Miasto Chełmno znajduje się w zlewnisku Morza Bałtyckiego, dorzeczu Wisły. Najważniejszymi elementami sieci hydrograficznej miasta są rzeki: Wisła i Fryba (zwana Brownią), jak również starorzecza wiślane zlokalizowane w Dolinie Wisły, w tym największe Jezioro Starogrodzkie. Rzeka Wisła położona jest marginalnie w stosunku do miasta, na jego północnych obrzeżach. Na terenie miasta ma szerokość około 500 – 600 m. Od dawnych czasów Wisła aktywnie działała w dolinie zmieniając jej kształt. Urozmaicone krajobraz doliny Wisły, znaczące walory krajobrazowe powiązanego środowiska kulturowego oraz przyrodniczego sprawiły, że obszar doliny Wisły został w 1993 roku objęty ochroną w formie Parku Krajobrazowego. Obszar ten od 2018 roku funkcjonuje pod nazwą Zespołu Parków Krajobrazowych Nad Dolną Wisłą.

Spójność przestrzenna

Miasto Chełmno charakteryzuje się stosunkowo zwartą przestrzenią zurbanizowaną, której centralnym elementem jest Zespół Staromiejski. Bogata, historyczna tkanka miejska wyróżnia się wśród miast i miasteczek zarówno województwa kujawsko-pomorskiego, jak i całego kraju. W uznaniu dla jakości dziedzictwa kulturalnego Chełmno, Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 kwietnia 2005 roku *w sprawie uznania za pomnik historii*, zespół Starego Miasta w Chełmnie został uznany za pomnik historii.. To rozporządzenie określa granice

relikwii Świętego Walentego, przechowywanej od stuleci w kościele farnym pw. Wniebowzięcia NMP, i odnowionego po 200 latach kultu św. Walentego oraz corocznie obchodzonych 14 lutego „Walentynek Chełmińskich” (od 14.02.2002 roku), znane jest również jako „miasto zakochanych®” i „miasto miłości®”. pofranciszkański pw. św. Jakuba Starszego i św. Mikołaja, kościół podominikański pw. św. Piotra i św. Pawła; kościół pw. Ducha Świętego; kaplica pw. św. Marcina oraz dawny cystersko-benedyktynski zespół klasztorny z kościołem pw. św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty. W centrum Starego Miasta znajduje się jeden z największych rynków średniowiecznych w Polsce, z głównym zabytkiem - gotycko-renesansowym ratuszem – uznawanym za „perły architektury renesansowej na Pomorzu” wraz z kopią średniowiecznej miary długości tzw. "prętem chełmińskim" liczącym 4,35 m. Wśród wielu innych interesujących zabytków Chełmna należy również wymienić:

- budynek dawnej Akademii Chełmińskiej (przy ul. Szkolnej 6), pierwotnie „studium particulare”, które funkcjonowało od 1473 r. (uczęszczał do niego Mikołaj Kopernik), przekształcone w Akademię Chełmińską - filię Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, która działała do 1819 roku,
- dawne koszary Korpusu Kadetów z XVIII w. przy ul. 22 Stycznia, oraz inne zespoły koszarowe z pocz. XX w., stanowiące jednocześnie obiekty Twierdzy Chełmno;
- dawne „Gimnazjum Chełmińskie” z XIX w. przy ul. Dominikańskiej 35, którego absolwentem jest światowej sławy polski chirurg dr Ludwik Rydygier (w 1880 roku przeprowadził w Chełmnie pierwszą na świecie operację żołądka) czy też Kurt Schumacher – pierwszy po II wojnie światowej przewodniczący niemieckiej partii SPD,
- wieżę ciśnień,
- oraz kamienice mieszczańskie z różnych epok.

Chełmno może poszczycić się wyjątkową panoramą, którą tworzą wysoko wznoszące się wieże chełmińskich kościołów, mury obronne i dachy zabudowań miejskich. Dominująca ponad doliną Wisły, stała się charakterystycznym symbolem miasta, a dzięki położeniu Chełmna na dziewięciu wzgórzach można podziwiać ją ze wszystkich stron świata. W 2008 roku miasto otrzymało za Chełmno – miasto zakochanych® certyfikat Polskiej Organizacji Turystycznej „Najlepszy produkt turystyczny Polski i certyfikat „Najlepszy produkt turystyczny Województwa Kujawsko-Pomorskiego”. Chełmno znajdujące się na Europejskim Szlaku Gotyku Ceglanego (www.eurob.org), Szlaku Kopernikowskim czy też w Związku Hanzeatyckim (www.hanse.org) to również miejsce, które w konkursie ogłoszonym przez redakcję National Geographic Polska uznane zostało w 2015 roku za jeden z 7 Nowych Cudów Polski.

Spójność społeczno-gospodarcza

Z punktu widzenia przyszłego rozwoju przestrzennego Gminy Miasta Chełmna, bardzo ważny jest zrównoważony rozwój przestrzenny Miasta Chełmna, uwzględniający różnorodność funkcji oraz form zabudowy. Zgodnie z dokumentem SUiKZP, planuje się dalszy rozwój południowej części Miasta. Zarówno w sąsiedztwie ul. Dworzyska, ul. Wrzosowej oraz ul. Gorczyckiego, gdzie planowana jest realizacja również zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Gmina Miasta Chełmna prowadzi ponadto intensywne działania zmierzające do aktywizacji oraz włączenia w funkcjonalną przestrzeń miasta terenów dawnej Jednostki Wojskowej przy ul. Biskupiej. W tym miejscu planowana jest realizacja Chełmińskiej Dzielnicy Społecznej, która będzie łączyć funkcje mieszkaniowe z planowanym do lokalizacji Regionalnego Klastra Usług Społecznych i Zdrowotnych w Chełmnie. Planowany do utworzenia Klaster jest działaniem wpisany do Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030

oczekiwaniemi i potrzebami lokalnej społeczności. Generalną zasadą był aktywny udział przedstawicieli różnych grup społecznych z obszaru objętego LSR. Do prac nad LSR włączyli się: sektor publiczny - Gmina Miasto Chełmno, wiceburmistrz miasta Chełmna, 3 radnych miasta, specjalista ds. komunikacji społecznej, specjalista ds. promocji i turystyki, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmnie, dyrektor MOPS i pracownik socjalny, Chełmiński Dom Kultury, dyrektor CHDK, a także Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie, dyrektor PUP w Chełmnie, pracownik PUP, dyrektor szkoły ponadpodstawowej (1 LO w Chełmnie). Sektor społeczny: fundacje (Fundacja Rodzina Przymierza, Fundacja Nova Forte), stowarzyszenia (Stowarzyszenie Oświatowe „Nasza Dwójka”, Stowarzyszenie Agrafka, Stowarzyszenie Liceum Chełmińskie, Stowarzyszenie Przybij Piątkę, Stowarzyszenie „Tacy Sami”, oraz lokalni liderzy i bezcenni mieszkańców miasta Chełmna – głównie seniorzy, Rada seniorów. Sektor gospodarczy: Salon Kosmetyczny Kinga Kułakowska, PIOMAR.

Wstępny proces partycypacji został rozpoczęty przez LGD Chełmno w lutym 2022 r. w formie organizowanego cyklicznie wydarzenia „Rozbudzeni-Rozmarzeni” (luty 2022 pod hasłem „Rozbudzeni-Rozmarzeni w ramach Światowego Dnia Organizacji Pozarządowych”, 26.02.2022 r., czerwiec 2022 pod hasłem „Bo życie jest dobre”, luty 2023 pod hasłem „Razem możemy więcej!” - integracja organizacji pozarządowych). Podczas tych wydarzeń przedstawiciele/pracownicy LGD prezentowali efekty realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2016-2023 oraz instrumentu RLKS, zaś Grantobiorcy prezentowali efekty realizacji swoich projektów w ramach wskazanej perspektywy. Podczas wydarzeń zostały pozyskane początkowe dane od lokalnej społeczności, które następnie posłużyły do przygotowania Planu włączenia społeczności w proces przygotowania LSR. W wydarzeniach łącznie wzięli udział przedstawiciele różnych sektorów, głównie organizacji pozarządowych oraz uczestników projektów grantowych, czyli mieszkańcy miasta Chełmna, których znaczna część wskazywała na konieczność kontynuacji lokalnej strategii, część z nich zadeklarowała także chęć współpracy podczas tworzenia Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023-2029: Fundacja „Rodzina Przymierza”/ fundacja, LUDZIE-LUDZIOM/stowarzyszenie, Stowarzyszenie zwykłe Tacy Sami/ zwykłe stowarzyszenie, Stowarzyszenie Przybij Piątkę/ stowarzyszenie, Fundacja Green Team/fundacja, Chełmińskie Stowarzyszenie Oświatowe/stowarzyszenie, seniorzy i UTW, uczestnicy/osoby z niepełnosprawnościami DPS w Chełmnie i ich opiekunowie, dzieci i młodzież z Domu Dziecka w Chełmnie, dzieci i młodzież klubów młodzieżowych w ramach grantów realizowanych przez SP1, SP 4 i Stowarzyszenie Oświatowe w Chełmnie działające przy SP2, Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Świętego Wincentego a Paulo Prowincja Chełmińsko-Poznańska, Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im. G. G. Gorczyckiego, Stowarzyszenie Dzieci Młodzieży i Osób Niepełnosprawnych "Światełko Nadziei", Polski Związek Działkowców Zarząd ROD im. 1 Maja, DPS w Chełmnie. Wspólna integracja, wspólne działania, wzajemny szacunek i radość i duma ze zrealizowanych inicjatyw na rzecz lokalnej społeczności dały motywację do rozpoczęcia prac nad budowaniem nowej strategii.

„**Rozbudzeni - Rozmarzeni**” – wydarzenia, w trakcie których panuje swobodna atmosfera, można zobaczyć namacalne efekty realizacji projektów i inicjatyw, można swobodnie porozmawiać, wymienić się doświadczeniami, bezpośrednio nawiązać kontakt z potencjalnymi partnerami, podjąć współpracę. Ta forma okazała się najbardziej skuteczną formą partycypacji, nawiązywania sieci kontaktów, promocji LGD i LSR. Wydarzenia pozwoliły na wspólną integrację i włączenie społeczne. Cykliczne wydarzenia pt. „Rozbudzeni – Rozmarzeni” były wstępny procesem partycypacji.

Właściwy proces partycypacji rozpoczął się w lipcu 2022 r. w ramach projektu „Pilotujemy rozwój lokalny w Chełmnie”. Podczas realizacji działań partycypacyjnych szczególną uwagę zwrócono na udział w budowaniu

W ramach projektu „Pilotujemy rozwój lokalny w Chełmnie” zostały przeprowadzone konsultacje społeczne. Przeprowadzonych zostało 12 spotkań. W następujących terminach i lokalizacjach:

Lp.	Termin, miejsce	Rodzaje uczestników	Liczba uczestników	Zakres tematyczny
1.	7 listopada 2022 r., Inkubator Organizacji Pozarządowych w Chełmnie (G36)	JST, radni, mieszkańcy, przedsiębiorcy, instytucja kultury		Charakterystyka obszaru i ludności objętej wdrażaniem LSR, Analiza potrzeb i potencjału LSR, Cele i wskaźniki
2.	8 listopada 2022 r., Inkubator Organizacji Pozarządowych w Chełmnie (G36)	JST, mieszkańcy, przedsiębiorcy		Innowacyjne pomysły na projekty aktywizujące społeczność, stan obecnej realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju, grupa docelowa
3.	9 listopada 2022 r. , Inkubator Organizacji Pozarządowych w Chełmnie (G36)	JST, radni, mieszkańcy, instytucja kultury, klub sportowy.		Charakterystyka obszaru i ludności objętej wdrażaniem LSR, Analiza potrzeb i potencjału LSR, Cele i wskaźniki
4.	15 listopada 2022 r. , Inkubator Organizacji Pozarządowych w Chełmnie (G36)	Organizacje pozarządowe, MOPS, mieszkańcy		Innowacyjne pomysły na projekty aktywizujące społeczność, stan obecnej realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju, grupa docelowa
5.	16 listopada 2022 r. , Inkubator Organizacji Pozarządowych w Chełmnie (G36)	Organizacje pozarządowe, rada seniorów, osoby z niepełnosprawnością mi		Charakterystyka obszaru i ludności objętej wdrażaniem LSR, Analiza potrzeb i potencjału LSR, Cele i wskaźniki
6.	17 listopada 2022 r., Biuro Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Chełmno, ul. Dominikańska 35, sala nr 6	Mieszkańcy, JST, młodzież, Organizacje pozarządowe, kluby sportowe		Innowacyjne pomysły na projekty aktywizujące społeczność, stan obecnej realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju, grupa docelowa
7.	21 listopada 2022 r. , Inkubator Organizacji Pozarządowych w Chełmnie (G36)	instytucja kultury, seniorzy, osoby z niepełnosprawnością mi		Charakterystyka obszaru i ludności objętej wdrażaniem LSR, Analiza potrzeb i potencjału LSR, Cele i wskaźniki
8.	22 listopada 2022 r. , Inkubator Organizacji Pozarządowych w Chełmnie (G36)	Osoby pracujące z dziećmi i młodzieżą, NGO		Plan działania, grupa docelowa, działania w LSR
9.	23 listopada 2022 r. , Inkubator Organizacji Pozarządowych w Chełmnie (G36)	NGO, seniorzy		Plan działania, grupa docelowa, działania w LSR
10.	7 grudnia 2022 r., Biuro Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Chełmno, ul. Dominikańska 35, sala nr 6	Przedsiębiorcy, UTW		Charakterystyka obszaru i ludności objętej wdrażaniem LSR, Analiza potrzeb i potencjału LSR, Cele i wskaźniki
11.	23 stycznia 2023 r. , Inkubator Organizacji Pozarządowych w Chełmnie (G36)	NGO, MOPS		Charakterystyka obszaru i ludności objętej wdrażaniem LSR, Analiza potrzeb i potencjału LSR, Cele i wskaźniki, Plan działania, grupa docelowa, działania w LSR
12.	30 stycznia 2023 r., Biuro Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Chełmno, ul. Dominikańska 35, sala nr 6	Seniorzy, mieszkańcy		Plan działania, grupa docelowa, działania w LSR
RAZEM			180 os.	

- zwiększenie darmowej oferty nauczania pozaformalnego, w tym m. in. edukacji społecznej i obywatelskiej, rozwoju umiejętności i zainteresowań (kluby młodzieżowe) 99
- zachęcanie uczniów do udziału w projektach edukacyjnych 86
- organizacja warsztatów w obszarze ginących zawodów 78
- wsparcie edukacji społecznej i obywatelskiej dzieci i młodzieży m.in. poprzez realizację spotkań, warsztatów i wizyt studyjnych 45
- wsparcie dla podmiotów działających w imieniu młodzieżowych grup nieformalnych na realizację projektów edukacyjnych, umożliwiających rozwijanie uzdolnień grupy i ukierunkowanych na osiągnięcie przez nią konkretnego celu 74

Potrzeba rozwijania umiejętności, kompetencji i zainteresowań u osób dorosłych.

- możliwość skorzystania z darmowych szkoleń i form aktywizacji 144
- możliwość samodzielnego zaproponowania/zorganizowania wydarzenia/szkolenia 57
- utworzenie Lokalnego Ośrodka Wiedzy i Edukacji (LOWE), które angażują mieszkańców lokalnej społeczności w rozwijanie kompetencji życiowych, społecznych i zawodowych 183

Potrzeba integracji osób starszych.

- rozwój oferty klubów seniora 156
- wspieranie rozwoju uniwersytetów trzeciego wieku 149
- Inne 2 / wsparcie rad seniorów, szkolenia

Sposoby komunikacji z LGD:

- strona internetowa 167
- newsletter 25
- media społecznościowe 188
- ogłoszenia w mediach lokalnych (prasa, radio, telewizja) 88
- spacery badawcze 15
- spotkania informacyjne w Biurze LGD Chełmno 46
- spotkania informacyjne online 6
- konferencje 7
- stoiska informacyjne podczas większych wydarzeń 99
- festyny, pikniki, wydarzenia lokalne 115

Drugi etap spotkań polegał na wspólnym podsumowaniu dotychczas wypracowanych obszarów, t.: analizę potrzeb i potencjału LSR, grupę docelową. Skupiono się na przedstawieniu i zaproponowaniu: celów w LSR i jej wskaźników, sposobu wyboru i oceny operacji, sposobu ustanawiania kryteriów wyboru, plan działania, plan finansowy LSR, monitoring i ewaluacja.

W ramach projektu „Pilotujemy rozwój lokalny w Chełmnie II” zostały przeprowadzone konsultacje społeczne.

Przeprowadzonych zostało 5 spotkań. W następujących terminach i lokalizacjach:

Lp.	Termin, miejsce	Rodzaje uczestników	Liczba uczestników	Zakres tematyczny
1.	29.05.2023 r., Biuro Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Chełmno, ul. Dominikańska 35, sala nr 6	Seniorzy, UTW		Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru, Plan działania, Plan finansowy LSR, Monitoring i ewaluacja, Plan komunikacji
2.	30.05.2023 r., Biblioteka Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Chełmnie (ul. Dominikańska 35)	Młodzież, osoby młode		Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru, Plan działania, Plan finansowy LSR, Monitoring i ewaluacja, Plan komunikacji
3.	31.05.2023 r., Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie (ul. Świętojerska 1)	JST, PUP		Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru, Plan działania, Plan finansowy LSR, Monitoring i ewaluacja, Plan komunikacji
4.	01.06.2023 r., Biuro Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Chełmno, ul. Dominikańska 35, sala nr 6	Mieszkańcy, NGO		Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru, Plan działania, Plan finansowy LSR, Monitoring i ewaluacja, Plan komunikacji
5.	02.06.2023 r., Biuro Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Chełmno, ul. Dominikańska 35, sala nr 6	przedsiębiorcy		Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru, Plan działania, Plan finansowy LSR, Monitoring i ewaluacja, Plan komunikacji
RAZEM			os. 152	

6. **Zespół ds. opracowania LSR** – powołano zespół ds. opracowania LSR, składający się z członków Zarządu oraz pracowników biura. Zespół czuwał nad prawidłowym przebiegiem procesu partycypacyjnego, układał harmonogram działań, czuwał nad zespołami eksperckimi, analizował dane ze wszystkich zastosowanych narzędzi i metod partycypacji, nadał ostateczny kształt LSR z uwzględnieniem uwag i rekomendacji społeczności lokalnej.

Praca zespołu roboczego rozpoczęła się od zidentyfikowania grup interesariuszy, których opinie będą szczególnie pomocne w procesie opracowywania LSR. Na podstawie analizy danych z diagnozy społecznej wskazano 6 istotnych grup: osoby do 25 r.ż., seniorzy, kobiety, osoby zatrudnione w placówkach edukacyjnych oraz jednostkach samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe. Podział ten umożliwił wzięcie udziału w diagnozie partycypacyjnej przedstawicielom wszystkich sektorów istotnych dla LGD (sektor społeczny, publiczny, gospodarczy). W celu dotarcia do jak największej liczby osób z informacją o możliwości zaangażowania się w tworzenie LSR zostały zastosowane różne narzędzia komunikacji z mieszkańcami. Informacje o planowanych spotkaniach z lokalną

W ramach projektu odbyły się 4 spotkania Zespołu Eksperckiego nr 2:

W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele: Urzędu Miasta Chełmna, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Stowarzyszenia Ludzie-Ludziom, Stowarzyszenia Teatr Agrafka, Stowarzyszenia zwykłego Tacy Sami, Fundacji Rodzina Przymierza oraz Spółdzielni Socjalnej Wspólna Sprawa.

Zidentyfikowano kluczowe dokumenty strategiczne - jako bazę danych o poziomie bezrobocia i innych problemach społecznych

- Program współpracy Gminy Miasta Chełmna z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022; ● Lokalny Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Chełmna na lata 2016-2023; ● Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2016-2023 dla obszaru Lokalnej Grupy Działania Chełmno; ● Strategia rozwiązywania problemów społecznych gminy Miasta Chełmno na lata 2020-2030; ● Program promocji zatrudnienia i aktywizacji rynku pracy powiatu chełmińskiego na lata 2021-2027; Analiza ankiet wypełnionych przez inicjatorów Partnerstwa.

W trakcie realizacji projektu została opracowana i przeprowadzona ankieta diagnozująca potrzeby i potencjał gminy Miasto Chełmno i organizacji pozarządowych w zakresie możliwości realizacji usług społecznych w Gminie Miasto Chełmno. W ankiecie wzięli udział przedstawiciele 8 instytucji (2 stowarzyszenia rejestrowe, 2 stowarzyszenia zwykłe, 1 fundacja, 1 spółdzielnia socjalna, 2 JST).

W zakresie kluczowych problemów społecznych do rozwiązania wymieniono:

- wsparcie dla seniorów
- pobudzania aktywności społecznej
- wspieranie rodziny
- wsparcie osób z niepełnosprawnościami
- pomoc społeczną
- bezdomność

Najważniejsze formy wsparcia wskazane przez respondentów:

- praca socjalna jako szereg działań dostosowanych do potrzeb konkretnych osób
- pomoc w formie usług opiekuńczych specjalistycznych, w szczególności rehabilitant, pielęgniarka
- pomoc w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania
- dzienna opieka wtychnieniowa
- usługi interwencji kryzysowej
- klub seniora i juniorka
- warsztaty, spotkania, pogadanki dla mieszkańców
- wolontariat dla seniorów i młodzieży
- zapewnienie dostępu do mobilnych usług doradczych dla osób starszych (prawnik, psycholog, terapeut, pracownik socjalny, dietetyk)
- zapewnienie większego dostępu do istniejących usług opiekuńczych
- zapewnienie mobilnych usług sanitarnych np. pranie, sprzątanie, mycie, fryzjer
- zapewnienie usług towarzyszenia dla osób starszych i z niepełnosprawnościami

<ul style="list-style-type: none"> - 2 świetlice środowiskowe (ul. Dominikańska i ul. Kamionka) - jadłodajnia dla os. bezdomnych (ul. Dominikańska) - bezpłatny dostęp do poradnictwa prawnego (2 punkty: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Starostwo Powiatowe) - istniejące przedsiębiorstwa na terenie miasta i możliwość aktywizacji zawodowej odbiorców działań - współpraca z lokalnymi mediami - nowo powstały podmioty ekonomii społecznej – Spółdzielnia Socjalna Wspólna Sprawa - dobrze rozwinięta infrastruktura edukacyjna - sprawnie działające instytucje pomocy społecznej - doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych MOPS, LGD i NGO - realizowane wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami - współpraca MOPS z instytucjami, placówkami oświatowymi, organizacjami społecznymi - obecność cudzoziemców (300 osób uchodźczych głównie z Ukrainy) 	<ul style="list-style-type: none"> - znikoma baza ofert pracy - wysoki poziom bezrobocia (w stosunku do danych z województwa i pobliskiego Świecia) - słaba współpraca z mediami lokalnymi - niska aktywność społeczna mieszkańców - niski poziom wykształcenia i kwalifikacji osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo - problemy lokalowe instytucji społecznych - niedostosowanie obiektów użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami - rosnące zapotrzebowanie na usługi społeczne (niewystarczająca oferta w zakresie opieki całodobowej) wynikające ze starzenia się społeczeństwa i wzrostu osób z niepełnosprawnościami - demografia - wzrost liczby osób w okresie poprodukcyjnym - niewydolny system ochrona zdrowia
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie aktywność organizacji społecznych - rozwój społeczno-gospodarczy miasta i gmin ościennych - rozwój ekonomii społecznej - realizacja działań animacyjnych i aktywizujących społeczność lokalną - plany dotyczące budownictwa mieszkaniowego (TBS) - zawazywanie partnerstw między organizacjami (NGO, PES, JST) - nowa perspektywa finansowania w UE - dywersyfikacja źródeł finansowania - zwiększenie aktywność organizacji społecznych - rozwój społeczno-gospodarczy miasta i gmin ościennych 	<ul style="list-style-type: none"> - spadek jakości życia mieszkańców - starzenie się społeczeństwa - demoralizacja (głównie młodzież) - pogarszający się stan zdrowia mieszkańców - zanikające relacje rodzinne i społeczne - cyberprzemoc – głównie wśród nastolatków - malejąca liczba mieszkańców, starzenie się społeczeństwa - dalszy odpływ wykształcanych, młodych ludzi - ograniczenia w działalności organizacji społecznych z uwagi na problemy lokalowe - uzależnienie klientów od systemu pomocy społeczne - zagrożenie bezdomnością nowych grup osób wynikające z sytuacji społeczno-ekonomicznej w Polsce - wzrost liczby osób uzależnionych - pandemia COVID-19

- zawiązanie Partnerstwa (na podstawie listu intencyjnego)
- zwiększenie świadomości społecznej mieszkańców
- zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców
- integracja i aktywizacja osób wymagających włączenia społecznego
- wsparcie osób bezrobotnych i z niepełnosprawnościami w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej
- wsparcie organizacji społecznych i zwiększenie ich zaangażowania
- zwiększenie poziomu samooceny wśród osób wymagających włączenia społecznego
- zmniejszenie poziomu ubóstwa i zubożenia społecznego
- zwiększenie wsparcia szkoleniowo-doradczego
- wprowadzanie efektywnych narzędzi i rozwiązań w pomocy społecznej w walce z alkoholizmem, narkomanią i patologiami społecznymi

Planowane wsparcie będzie obejmowało:

- a. osoby z niepełnosprawnością
- a. osoby niezaradne życiowo
- b. wsparcie osób kryzysy bezdomności
- c. wsparcie osób uzależnionych
- d. osoby samotne o niskim statusie społecznym
- e. problemy opiekuńczo-wychowawcze
- f. zagrożenie przemocą w rodzinie (prowadzinych jest ok 50 niebieskich kart)
- g. seniorzy potrzebujący wsparcia i opieki
- h. inne

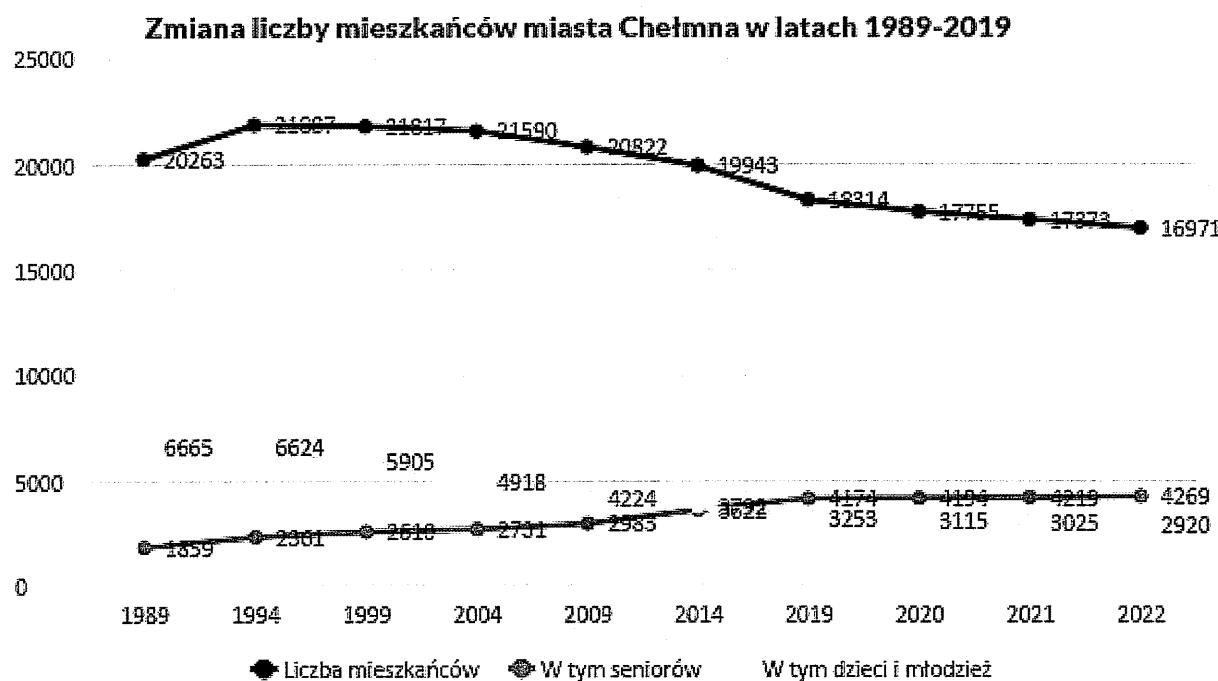
Wypracowany model wsparcia:

- rzetelne partnerstwo oparte na zaufaniu i wspólnych realnych działaniach
- regularne spotkania zawiązanego partnerstwa min. 2 razy w roku
- wzmacnianie Partnerstwa poprzez dołączanie kolejnych podmiotów
- wymiana informacji o formach wsparcia i potencjały partnerów
- wzajemne informowanie o kierunkach działań
- realizacja wspólnych projektów i tworzenia wniosków projektowych
- wspólne realizowanie kampanii społecznych
- wspieranie zidentyfikowanych grup interesariuszy
- branie aktywnego udziału w konsultacjach społecznych i wpływanie na akty prawa lokalnego, regionalnego i krajowego
- wsparcie podmiotów ekonomii społecznej
- rozwijanie współpracy międzysektorowej
- tworzenie planu działania
- działania integrujące podmioty partnerstwa (np. wspólne szkolenia)
- promowanie idei dostępności

Analiza potrzeb i potencjału obszaru LSR jest punktem wyjścia do analizy SWOT, celów ogólnych i szczegółowych oraz wskaźników Lokalnej Strategii Rozwoju dla LGD Chełmno. Analizę przeprowadzono w oparciu o dane zastane oraz wyniki badań przeprowadzonych na potrzeby LSR w ramach konsultacji społecznych (ankieta i spotkania konsultacyjne) oraz wyników z zespołów eksperckich.

Demografia na obszarze LSR

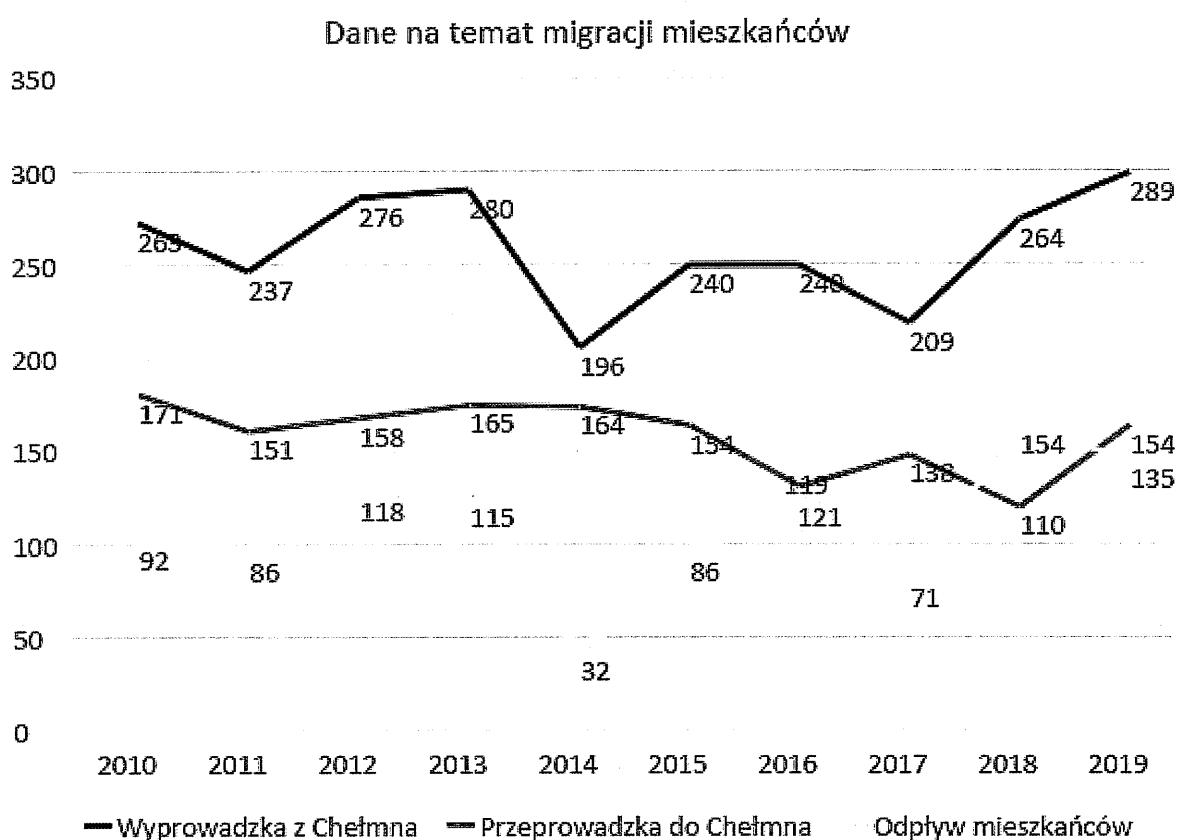
Na dzień 31 grudnia 2020 r. miasto Chełmno zamieszkiwało 18 910 osób, w tym 9 943 kobiet i 8 967 mężczyzn (dane z GUS – Bank Danych Lokalnych). Społeczność miasta Chełmna przechodzi znaczące zmiany. Nieprzerwanie od 1994 roku następuje spadek liczby mieszkańców i mieszkańców. Ogólna liczba mieszkańców, zgodnie z ewidencją ludności (liczba osób posiadających meldunek stały lub czasowy) spadła z niemal 22 000 do 17 755 osób na dzień 31.12.2020 r. (spadek do 16 971 osób na dzień 31.12.2022 r.). Wraz ze spadkiem liczby mieszkańców znacząco zmienia się również struktura wiekowa mieszkańców, w 1989 r. mieszkańcy w wieku senioralnym (osoby pow. 60. roku życia) stanowili niespełna 9,2% ogólnej liczby mieszkańców, na koniec 2020 stanowili 23 % ogólnej liczby, zaś na koniec 2022 r. seniorzy przekroczyli 25% ogólnej liczby mieszkańców Chełmna. Dzieci i młodzież do 18 roku życia w 1989 roku stanowili niemal 32,9% liczby mieszkańców. Na koniec roku 2020 najmłodsza grupa stanowiła 18,5 % mieszkańców Chełmna, zaś na koniec roku 2022 najmłodsza grupa mieszkańców stanowiła niespełna 17,2% mieszkańców Chełmna.

(Zmiany demograficzne społeczności miasta Chełmna w latach 1989-2022, źródło: liczba osób zameldowanych na pobyt stały lub czasowy, WSO, UM Chełmno).

Powyższe dane pochodzą z ewidencji ludności prowadzonej przez Urząd Miasta Chełmna, odnoszą się do meldunków stałych oraz czasowych zgłaszanych na terenie Gminy Miasta Chełmna. Odrębną metodykę szacowania liczby mieszkańców stosuje Główny Urząd Statystyczny.

Analizując liczbę mieszkańców miasta podjęto zestawienie liczby nowych zameldowań na terenie miasta Chełmna, liczbę wymeldowań z terenu miasta Chełmna oraz przedstawiono różnicę pomiędzy tymi danymi. Kompletne zestawienie prezentuje poniższy wykres. Dane za okres 2010-2019 (dotychczas GUS nie udostępnił danych z analogicznym poziomem szczegółowości dla lat 2020-2023), jednoznacznie wskazują tendencje związane z wyprowadzkami mieszkańców miasta Chełmna, różnica pomiędzy wyprowadzkami z terenu miasta a osobami wprowadzającymi się do Chełmna wynoszą od 32 do nawet 154 osób rocznie. Migracje z terenu miasta Chełmna są jedną z dwóch podstawowych przyczyn związanych z niekorzystną sytuacją demograficzną oraz spadkiem liczby mieszkańców. Poniższy rysunek przedstawia rozkład przestrzenny głównych kierunków migracji mieszkańców miasta Chełmna, jak również kierunki z których napływają nowi mieszkańcy.

Zestawienie na temat migracji z i do miasta Chełmna w latach 2010-2019 (źródło: demografia.stat.gov.pl)

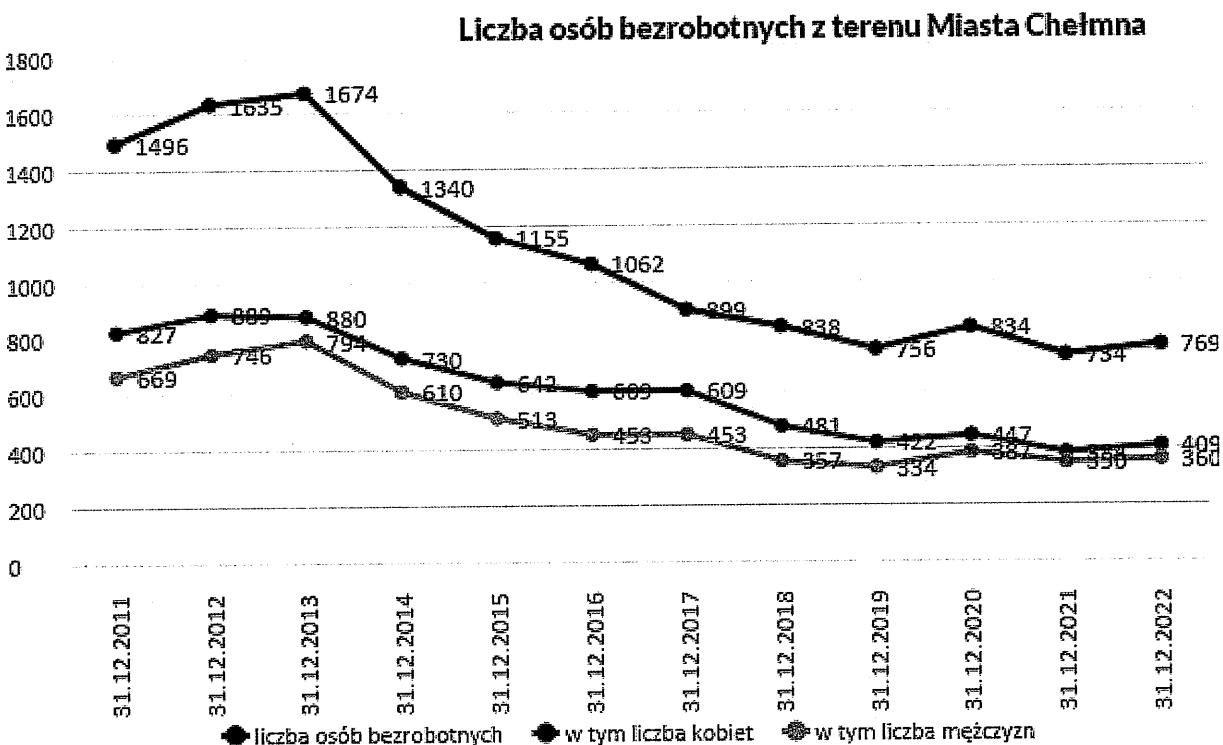
W przeprowadzonych w 2019 r. pod hasłem #MiastoŻyje badaniach społecznych na próbie 5% mieszkańców miasta Chełmna, zadano pytanie dotyczące przyczyn wyprowadzek z Chełmna. Dominującą odpowiedzią na pytanie była: *niesatisfakcjonująca sytuacja na rynku pracy*. Szczegółowe wyniki, pochodzące ze strony miastozyje.chelmno.pl, przedstawiono na poniższym rysunku.

Lubelskie	0	7	-7	0	0	0	0	1	-1	0	0	0
Lubuskie	0	2	-2	0	1	-1	0	1	-1	0	2	-2
Łódzkie	0	0	0	1	1	0	0	0	4	1	3	
Mazowieckie	6	8	-2	0	9	-9	6	3	3	1	7	-6
Małopolskie	0	0	0	1	3	-2	2	0	2	0	0	0
Opolskie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	-1	
Podkarpackie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podlaskie	0	1	-1	1	1	0	1	0	1	1	2	-1
Pomorskie	4	31	-27	1	17	-16	5	19	-14	5	13	-8
Śląskie	2	2	0	0	3	-3	1	5	-4	1	0	1
Świętokrzyskie	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	-1
Warmińsko-Mazurskie	3	3	0	1	4	-3	0	6	-6	1	2	-1
Wielkopolskie	5	9	-4	6	11	-5	4	8	-4	2	14	-12
Zachodniopomorskie	1	6	-5	8	3	5	0	13	-13	2	5	-3
SUMA:	154	289	-135	109	236	-127	110	220	-110	70	234	-164

(źródło: opracowanie własne na podstawie demografia.stat.gov.pl)

Zaprezentowane dane wskazują migrację jako jeden z głównych przejawów depopulacji Miasta Chełmna. Zaznaczenia wymaga fakt, że dominującym kierunkiem migracji są gminy województwa kujawsko-pomorskiego. W latach 2010-2019 aż 615 osób wybrało jako miejsce migracji Gminę Wiejską Chełmno. Dla uzupełnienia obrazu suburbanizacji oraz migracji wewnętrznych z i do Miasta Chełmna, warto odnieść się dodatkowo do analizy zmiany liczby mieszkańców w sąsiadujących z Chełmnem gminach. Opierając się wyłącznie na spisie powszechnym (zestawienie danych za 2011 i 2021 rok) należy przyjąć, że Chełmno przez ostatnie 10 lat utraciło ponad 2000 mieszkańców. Cały powiat chełmiński wyludnił się w tym czasie o ponad 2500 mieszkańców. Nie jest to jednak wyłącznie ubytek liczby mieszkańców miasta. Spora część mieszkańców wyrowadzających się z Chełmna wybiera ościenne gminy, przede wszystkim Gminę Chełmno, ale również Gminę Stolno oraz Gminę Kijewo Królewskie. Ten przepływ wyraźnie widać, gdy zmapujemy zmiany liczby mieszkańców, bezpośrednie otoczenie Chełmna wygląda lepiej niż pozostałe gminy powiatu chełmińskiego.

Drugim, kluczowym dla depopulacji miasta czynnikiem jest postępujące się starzenie społeczeństwa oraz ubytek naturalny ludności. Poniższy wykres prezentuje łącznie dane na temat liczby urodzeń żywych oraz liczby zgonów, zgodnie z danymi GUS. Ruch naturalny ludności został scharakteryzowany poprzez trzy wskaźniki. Liczby urodzeń żywych, liczby zgonów oraz różnicy ww. wskaźników, jako naturalny ubytek mieszkańców. W analizowanym czasie, wyłącznie w 2012 roku odnotowano nieznaczny naturalny wzrost liczby mieszkańców. W pozostałych latach wynik jest każdorazowo ujemny. Przyspieszenie procesu widoczne jest od 2020 roku, kiedy to rozwijająca się pandemia COVID-19 spowodowała wzrost śmiertelności o ponad 20%. Tak złe dane są zbieżne z sytuacją w całym kraju, gdzie od 2020 roku obserwowany jest radykalny spadek liczby urodzeń (w 2022 roku narodziło się najmniej dzieci od II Wojny Światowej), jak również wysokie wskaźniki śmiertelności.

Liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy Miasta Chełmna (Źródło: Dane PUP w Chełmnie).

Rynek pracy to jednak nie tylko mieszkańcy Chełmna. Bezpośredni dostęp do chełmińskiego rynku pracy posiadają również mieszkańcy całego powiatu chełmińskiego oraz świeckiego. Szczegółowe statystyki wraz z podziałem na mieszkańców i mieszkańców zaprezentowano na poniższym wykresie. Należy wskazać, że zmiana trendu w 2020 roku wynika z okresu epidemii COVID-19, która przełożyła się na kondycję rynku pracy. Jest to sytuacja niezależna od uwarunkowań lokalnych, mająca genezę w skali globalnej. Kluczowym wyzwaniem lokalnego rynku pracy jest aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych. Utrzymujący się, stabilny pułap liczby osób bezrobotnych na lokalnym rynku pracy, pokazuje skalę zjawiska. Wyzwanie to dotyczy zarówno Miasta Chełmna, jak również całego powiatu chełmińskiego, gdzie od 2018 roku utrzymuje się stabilna liczba około 2000 osób poszukujących zatrudnienia.

Pomimo znaczącego spadku liczby osób w wieku produkcyjnym pomiędzy 2014 a 2022 rokiem (spadek o 2675 osób, około 21 %), liczba osób bezrobotnych spadła o 905 osób, co stanowi zmianę o 54%. Średnia stopa bezrobocia w listopadzie 2022 r. w województwie wynosiła 7,2%. Grupy w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy to osoby młode, osoby w wieku 35-44 lat, osoby długo pozostające poza rynkiem pracy, a także rodzice małych dzieci.

Analizując strukturę bezrobocia pod kątem wieku można zauważać, iż dominującą grupą osób pozostających bez pracy są ludzie młodzi. Koniec roku 2020 przedstawia, iż najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lat oraz osoby w wieku 35-44 lat.

Jeżeli analizując strukturę bezrobotnych uwzględnimy płeć, zauważymy, iż wśród bezrobotnych dominują kobiety, które nie wykazują aktywności zawodowej, argumentując bierność opieką nad dziećmi. Bierność zawodowa u kobiet wynikająca z posiadania dzieci nie jest ich własnym wyborem, tylko wielu mężczyzn postrzega, że miejsce kobiety jest w domu. W mieście ograniczona jest też oferta zajęć dedykowanych rozwojowi kobiet. Podejmowane są jednorazowe inicjatywy, w trakcie których zostają poruszane tematy "męskich zawodów" i kobiet w biznesie, ale brak bardziej systematycznego wsparcia dla rozwoju kobiet. Istnieje potrzeba realizacji działań ukierunkowanych na wsparcie (np. wymiana doświadczeń, warsztaty motywujące,

żyją, co może obniżać możliwości rozwoju fizycznego i intelektualnego dzieci i młodzieży w tych rodzinach. Bezrobocie jeżeli obecnie stało się zjawiskiem powszechnym, to nie oznacza, że każdy pozostający bez pracy nie poszukuje zatrudnienia na własną rękę. Większość osób bezrobotnych poszukuje pracy z większym lub mniejszym powodzeniem. Można się spotkać z wieloma klientami, dla których barierą w podjęciu zatrudnienia jest: wiek, płeć, wykształcenie, sytuacja rodzinna, zdrowotna czy brak dyspozycyjności. Obecnie obserwujemy również zjawisko braku osób zainteresowanych podjęciem zatrudnienia pomimo występujących ofert pracy. Z analizy ofert pracy PUP wynika, że są to propozycje dla osób z niskimi kwalifikacjami i głównie pracowników produkcji. Brakuje ofert dla osób z wyższym wykształceniem. Zauważalną potrzebą w tym kontekście jest zwiększenie kwalifikacji mieszkańców Chełmna, w tym zwłaszcza kobiet, umożliwiających podjęcie działalności w sektorze usługowym, który ma większe perspektywiczne szanse rozwoju.

CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI/ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

W Chełmnie w roku 2020 w rejestrze REGON zarejestrowanych było **1 796** podmiotów gospodarki narodowej, z czego **1 247** stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 94 nowe podmioty, a 64 podmioty zostały wyrejestrowane. Na przestrzeni lat 2009-2020 najwięcej (174) podmiotów zarejestrowano w roku 2011, a najmniej (94) w roku 2020. W tym samym okresie najwięcej (168) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (64) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2020 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w Chełmnie najwięcej (127) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (1 714) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 1,1% (19) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 20,2% (363) podmiotów, a 78,7% (1 414) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Chełmnie najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* (26,2%) oraz *Budownictwo* (16,0%).

Według danych na dzień 31.12.2020 r. w Chełmnie funkcjonowało 1 796 podmiotów, z czego:

- 1 714 mikroprzedsiębiorstw,
 - 61 małych przedsiębiorstw,
 - 18 średnich przedsiębiorstw,
 - 3 duże przedsiębiorstwa (zatrudniające powyżej 250 pracowników).

Wśród podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie Chełmna funkcjonują następujące formy prawne:

- 6 spółdzielni,
- 74 spółki handlowe ogółem,
- 8 spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego,
- 58 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością,
- 8 spółek handlowych z ograniczoną odpowiedzialnością, z udziałem kapitału zagranicznego,
- 127 spółek cywilnych,
- Pozostałe to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

w Chełmnie, szkoły ponadpodstawowe w Chełmnie, NGO skupiające swoje cele i działania wśród dzieci i młodzieży) wskazywał także na kształcenie/dokształcanie nauczycieli, wskazywał, iż utworzenie LOWE na terenie miasta Chełmna przyniesie wymierne korzyści dla wszystkich mieszkańców Chełmna.

W ankiecie – jako słabości - wskazano:

- Dostęp do darmowej edukacji dla dorosłych – 88 na 199 odpowiedzi
- Rynek pracy, dostępność i atrakcyjność miejsc – 155 na 199 odpowiedzi.

PROBLEMY SPOŁECZNE

Pomoc i wsparcie w gminie miasto Chełmno z pomocy społecznej w 2020 roku uzyskało 1182 osoby, co stanowiło 6,54 % wszystkich mieszkańców gminy. W roku oceny, w stosunku do 2019 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 263 osoby. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 20 rodzin. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 453 rodzin, co oznaczało spadek w stosunku do roku 20 o rodzin. W gminie miasto Chełmno najczęściej wystającymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez ośrodki pomocy społecznej w 2020 roku było kolejno: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bezdomność najważniejszych powodów). Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć, wskaźnika deprywacji lokalnej, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć i grupy wiekowe, liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i nie pieniężnych, liczby osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, liczby rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego, wskaźnika pracy socjalnej, liczby rodzin korzystających z interwencji kryzysowej, wskaźnika kontraktu socjalnego w podziale na typy, wskaźnika projektów socjalnych.

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY i WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY i WSPARCIA			
Liczba osób	1	1 445	1 182
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE			
Liczba osób	2	810	732
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	473	411
Wiek 0-17	4	157	109
Wiek produkcyjny *	5	537	513
Wiek poprodukcyjny **	6	126	112

Oprócz potrzeb infrastrukturalnych, w odniesieniu do grupy dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zidentyfikowano również potrzeby w zakresie rozwoju na terenie Chełmna oferty specjalistycznych zajęć – korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych, rewalidacyjnych itp. – dostosowanych do potrzeb ww. grupy. Grupa dzieci ze specjalnymi potrzebami jest bardzo zróżnicowana – obejmuje zarówno dzieci, które posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, jak i te, które mają trudności w realizacji standardów wymagań programowych, wynikające ze specyfiki ich funkcjonowania poznawczo-percepcyjnego, zdrowotnego oraz ograniczeń środowiskowych (dzieci emigrantów, dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo). Dzieci ze specjalnymi potrzebami to w szczególności: dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, niewidomi i słabo widzący, niesłyszący i słabo słyszący, dzieci z autyzmem, z niepełnosprawnością ruchową, z chorobami przewlekłymi, z ADHD, z poważnymi zaburzeniami w komunikowaniu się, ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, niedostosowani społecznie, zagrożeni niedostosowaniem społecznym.

Na terenie Chełmna funkcjonuje Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, która zapewnia wsparcie dla ww. grup. W jej ofercie są m.in. terapia pedagogiczna, logopedyczna, terapia z elementami integracji sensorycznej, terapia ręki, terapia dzieci słabo widzących i słabo słyszących. Jednak problemem jest dalsza, zlecona przez psychologa diagnostyka. Doprowadza to do sytuacji, w której dzieci wymagające wczesnego wspomagania lub indywidualnej ścieżki nauczania czekają kilka miesięcy na otrzymanie odpowiedniej opinii, na podstawie której można wdrożyć odpowiednie kroki i działania. Dlatego istnieje potrzeba wdrożenia uzupełniających i komplementarnych z planem DI działań w ramach LSR, które poszerzą ofertę zajęć dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, co umożliwi wdrożenie wyrównywania w szerszym niż dotychczas zakresie szans edukacyjnych dzieci o różnym potencjale i możliwościach.

Niepełnosprawność

Niepełnosprawność to jeden z bardzo poważnych problemów współczesnego świata. Osoby niepełnosprawne to osoby posiadające stopień niepełnosprawności orzeczony przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, Komisję przy ZUS, KRUS jak również inne osoby z dysfunkcjami fizycznymi, psychicznymi i umysłowymi. W ustawie o pomocy społecznej nie zdefiniowano niepełnosprawności. Art. 6 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej mówi, że „całkowita niezdolność do pracy oznacza całkowitą niezdolność do pracy w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych albo zaliczanie do I lub II grupy inwalidów lub legitymowanie się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych”. Ustawa o pomocy społecznej nie definiuje również pojęcia długotrwałej lub ciężkiej choroby, a jedynie wymienia ją jako jeden z powodów udzielania pomocy osobom i rodzinom (art.7). Za niepełnosprawne uznać należy osoby, których stan fizyczny, psychiczny i umysłowy powoduje trwałe lub okresowe utrudnianie, ograniczanie bądź uniemożliwia pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów. Problemy osób niepełnosprawnych wiążą się głównie z ograniczonymi możliwościami, wśród których możemy wyróżnić: 1) bariery architektoniczne, które uniemożliwiają prawidłowe funkcjonowanie w życiu codziennym, 2) ograniczenia natury finansowej, które wiążą się z brakiem środków finansowych na zakup odpowiedniego sprzętu, który pozwoliłby na większą niezależność od innych osób, 3) brak ofert pracy dla osób niepełnosprawnych co utrudnia udział w życiu społecznym i wskazuje na marginalizację i pozostawanie w domu, 4) ograniczenia natury psychologicznej, które wiążą się z brakiem właściwej

cyberprzemocy okazało się wyzywanie (52%), natomiast na drugim miejscu pod tym względem znalazło się osmieszanie/poniżanie (25%). • Do stosowania cyberprzemocy przyznał się mniejszy odsetek badanych uczniów, niż w przypadku jej doświadczania – 29%. Wiedza na temat przemocy • Uczniowie zapytani o to, jakie zachowania zaliczyliby do aktów przemocy, najczęściej wskazywali na uderzanie/kopanie (84%) oraz popychanie/szarpanie (75%). • 16% respondentów stwierdziło, że istnieją sytuacje, które mogłyby usprawiedliwić zastosowanie przemocy, z kolei co trzeci badany nie potrafił udzielić jednoznacznej odpowiedzi w tym zakresie.

Biorąc pod uwagę powyższe podsumowanie wyników badań można stwierdzić, że problem przemocy rówieśniczej występuje na stosunkowo wysokim poziomie i domaga się podjęcia działań profilaktycznych – znacząca część uczniów zadeklarowała bowiem występowanie w swojej szkole przemocy oraz jej doznawanie. Przemoc domowa nie jest częstym zjawiskiem wśród uczniów z terenu Miasta, jednakże istnieją przypadki, gdzie występuje ona w środowisku domowym, co nie powinno być bagatelizowane. Warto zwrócić uwagę na stosunkowo wysoki odsetek badanych, którzy zadeklarowali doświadczenie przemocy seksualnej. Nasuwa to może wnioski o konieczności poszerzenia działań związanych z edukowaniem uczniów na temat wyznaczania własnych granic. Istotnym problemem, który ujawnił się podczas przeprowadzonego badania, jest wysoka skala występowania problemu cyberprzemocy w Chełmnie, co wiązać się może z trwającą pandemią koronawirusa i przenoszeniem codziennego życia do rzeczywistości wirtualnej.

Dodatkowo istotnym elementem dla interwencji RLKS są działania dotyczące przeciwdziałania przemocy rówieśniczej, które opisane zostały na stronie 42 i 43 LSR, a także respondenci w ankiecie wskazywali na **Poszerzenie oferty szkoleń i wsparcia dla nauczycieli i pedagogów** – 83 na 199 odpowiedzi. Podczas wywiadów i burzy mózgów na spotkaniach konsultacyjnych poruszano kwestie związane z przemocą domową, jak i przemocą rówieśniczą. Zespół ekspercki nr 1 – diagnozy, dane statystyczne i wnioski dotyczące dzieci i młodzieży w Chełmnie (Centrum Obsługi Placówek Oświatowych w Chełmnie, szkoły ponadpodstawowe w Chełmnie, NGO skupiające swoje cele i działania wśród dzieci i młodzieży) oraz Zespół ekspercki nr 6 – diagnozy, dane statystyczne i wnioski dotyczące równości płci, roli kobiet w mieście Chełmno, przemocy rówieśniczej i w rodzinie (radna, NGO skupiające swoje cele i działania dla kobiet, przedsiębiorcy, przedstawiciel oświaty) także wskazywały w swoich raportach i po rozmowach z innymi grupami na potrzebę wsparcia osób pracujących z dziećmi odnośnie radzenia sobie z przemocą rówieśniczą, a także roli kobiet na rynku pracy i w mieście.

Infrastruktura społeczna

Na terenie miasta funkcjonuje:

- Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi prowadzony przez Caritas Diecezji Toruńskiej,
- Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego Paula,
- Centrum Przeciwdziałaniu Wykluczeniu Społecznemu prowadzone przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo, organizujące świętlicę oraz jadłodajnię dla potrzebujących, w obiekcie znajduje się

Ponadto na terenie Miasta Chełmna funkcjonują następujące szkoły prywatne lub podlegające pod inne jednostki samorządu terytorialnego:

§ Niepubliczna Katolicka Szkoła Podstawowa Księży Pallotynów.

§ Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy,

§ Zespół Szkół nr 2 im. Adama Mickiewicza,

§ Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1,

§ Technikum Mundurowe Bydgoskich Zakładów Doskonalenia Zawodowego.

Ponadto funkcjonują w zakresie edukacji przedszkolnej:

§ Przedszkole publiczne „Tęczowy Zakątek”,

§ Przedszkole Niepubliczne „Pinokio”,

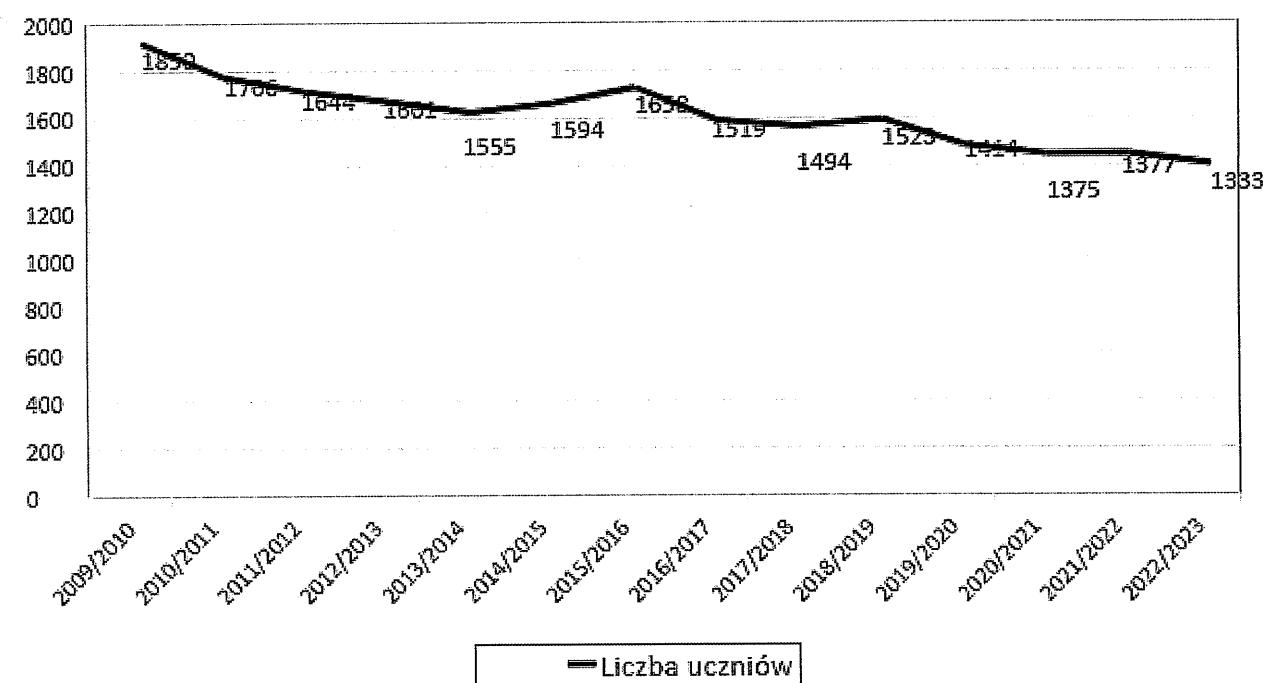
§ Przedszkole Niepubliczne „Brzdać”,

§ Przedszkole Niepubliczne „Bajka”

§ Niepubliczny Żłobek „Bajka”

§ Niepubliczny Żłobek „Miś”.

Zmiany struktury społecznej miasta Chełmna przekłada się bezpośrednio na spadek liczby uczniów w chełmińskich szkołach podstawowych. Poniższy wykres prezentuje zmianę liczby uczniów w podległych miastu szkołach. Należy jednak zaznaczyć, że z dniem 30 czerwca 2019 roku zakończył naukę ostatni rocznik gimnazjów. Dotychczas Miasto Chełmno prowadziło dwa gimnazja: Gimnazjum nr 1 im. Akademii Chełmińskiej oraz Gimnazjum nr 2 im. Tadeusza Kościuszki. Szkoły zostały wygaszone. Z zakończeniem pracy gimnazjów, jeden rocznik młodzieży przeszedł organizacyjnie do stopnia starosty powiatowego – szkół średnich. Pomiędzy 30.09.2009 a 30.09.2019 liczba uczniów spadła o 412, to jest: ponad 22%. Od zakończenia funkcjonowania gimnazjów do 30.09.2022 r. liczba uczniów zmniejszyła się o kolejne 190 uczniów, to jest blisko 12,5%. W perspektywie najbliższych lat przewiduje się dalszy spadek liczby uczniów w miejskich szkołach podstawowych.

Rysunek 18 Zmiany liczby uczniów w szkołach miejskich (źródło: Dane COPO w Chełmnie).

Ponadto Gmina przekazuje dotację na wpisaną we wrześniu 2014 roku do Rejestru Placówek Niepublicznych, Katolicką Szkołę Podstawową Księży Pallotynów, do której w roku szkolnym 2021/2022 uczęszczało łącznie 142 uczniów.

Stan organizacji przedszkoli publicznych i niepublicznych

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba wychowanków
1.	Przedszkole Miejskie „Tęczowy Zakątek” ul. Klasztorna 12	11	258
2.	Przedszkole Niepubliczne „PINOKIO” ul. Dworcowa 13	4	101
3.	Przedszkole Niepubliczne „BRZDĄC” ul. Kościuszki 9	7	145
4.	Przedszkole Niepubliczne „CALINECZKA” os. M. C. Skłodowskiej 10	2	43
5.	Przedszkole Niepubliczne „BAJKA” ul. Danielewskiego 6	3	52
Ogółem:		27	599

Uczniowie niepełnosprawni

W szkołach i przedszkolu prowadzonych przez miasto naukę pobierali uczniowie z jedną i więcej niż z jedną niepełnosprawnością. Dla tych uczniów organizowano dodatkowe zajęcia specjalistyczne, rewalidacyjne, dydaktyczno - wyrównawcze.

- Przedszkole Miejskie „Tęczowy Zakątek”:

Zorganizowano zajęcia rewalidacyjne dla 6 dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

Szkoła Podstawowa nr 1:

W roku szkolnym 2021/2022 do szkoły uczęszczało 13 uczniów posiadających orzeczenie o niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim, 2 uczniów posiadających orzeczenie o autyzmie w zespolem Aspurga. Jeden uczeń objęty został nauczaniem indywidualnym. Dla tych uczniów zorganizowano zajęcia rewalidacyjne, dydaktyczno- wyrównawcze, logopedyczne, rozwijające umiejętności emocjonalno-społeczne.

Szkoła Podstawowa nr 2:

Dla 23 uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego zorganizowano dodatkowe zajęcia:

klasy I-V:

13 uczniów było objętych zajęciami rewalidacyjnymi

1 uczeń objęty był zajęciami rozwijającymi kompetencje emocjonalno-społeczne

6 uczniów zajęciami korekcyjno-kompensacyjnymi

5 uczniów zajęciami dydaktyczno-wychowawczymi

Osiągnięcia uczniów są wynikiem nauczania i uczenia się. W znacznym stopniu zależą od zdolności i aspiracji, ale także środowiska rodzinnego. Badanie postępów edukacyjnych i osiągnięć uczniów może przybierać różne formy. Najczęściej są to sprawdziany wewnętrzne i zewnętrzne oraz konkursy przedmiotowe. Na zakończenie nauki w klasach ósmych przeprowadzany jest egzamin. W Szkole Podstawowej nr 1 do egzaminu ósmoklasisty przystąpiło 33 osoby- w porównaniu do poprzedniego roku nastąpił progres z języka polskiego z drugiego stanina na trzeci, z j. angielskiego z drugiego stanina na trzeci, natomiast z matematyki nastąpił spadek z drugiego na pierwszy stanin. W Szkole Podstawowej nr 2 do egzaminu przystąpiło 71 ósmoklasistów. W Szkole Podstawowej nr 4 do egzaminu przystąpiło 106 uczniów. Egzamin składał się z trzech części: język polski- 120 min., matematyka- 100 min., język angielski- 90 min. Na podstawie analizy wyników egzaminów klas ósmych zostały opracowane wnioski i działania edukacyjne mające na celu poprawę efektów kształcenia. Poza tym zostały zaplanowane zadania dla nauczycieli, dla zespołów nauczycielskich oraz zadania na zajęcia pozalekcyjne, które również mają pomóc w poprawie efektywności kształcenia.

W roku szkolnym 2021/2022 przeprowadzono sprawdzian w szkołach podstawowych

SP nr 1 w Chełmnie	Szkoła	Gmina	Powiat	Województwo	Polska
	%	%	%	%	%
j. polski	51	57	56	58	60
matematyka	29	48	53	53	57
j. angielski	51	63	59	63	67

SP nr 2 w Chełmnie	Szkoła	Gmina	Powiat	Województwo	Polska
	%	%	%	%	%
j. polski	58	57	56	58	60
matematyka	48	48	53	53	57
j. angielski	57	63	59	63	67

SP nr 4 w Chełmnie	Szkoła	Gmina	Powiat	Województwo	Polska
	%	%	%	%	%
j. polski	58	57	56	58	60
matematyka	50	48	53	53	57
j. angielski	68	63	59	63	67

Osiągane przez uczniów sukcesy w konkursach, olimpiadach i zawodach sportowych na etapie co najmniej wojewódzkim:

Podsumowanie dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych – wnioski

W WYNIKU DIAGNOZY JEST POTRZEBA rozbudzenia ciekawości poznawczej ucznia poprzez innowacyjne, zróżnicowane metody i formy pracy, w tym wykorzystanie doświadczeń i eksperymentów podnoszących atrakcyjność procesu nauczania.

Organizacja

1. Międzyszkolne zajęcia eksperymentalne z dziedziny chemia, fizyka, przyroda

Dla zdolnych uczniów Zajęcia prowadzone będą przez nauczycieli przedmiotowców

Dodatkowym celem zajęć jest integracja uczniów ze wspólnymi zainteresowaniami z różnych szkół.

BARIERY RÓWNOŚCIOWE:

- małe zainteresowanie dziewcząt aktywnym uczestnictwem udziałem w zajęciach z przedmiotów przyrodniczo - matematycznych prowadzonych metodą eksperymentu– stereotyp postrzegany jako dyscyplina przeznaczona dla chłopców - SP1, SP2, SP4
- obowiązki NCL - kobiet związane z opieką nad osobami zależnymi -SP1, SP2, SP4
- brak motywacji do nauki wynikający ze środowiska w jakim się wychowują - SP1, SP2, SP4

Wyniki egzaminu maturalnego w roku 2021 i 2022 - po wszystkich sesjach egzaminacyjnych

JĘZYK POLSKI – POZIOM PODSTAWOWY

	Rok 2021			Rok 2022		
	Język polski - poziom podstawowy					
	Liczba zdających	Zdawalność (%)	Średni wynik (%)	Liczba zdających	Zdawalność (%)	Średni wynik (%)
I LO w Chełmnie	64	100	55	88	100	55

Wyniki zdających	Rok 2021	Rok 2022
Średnia (%) w województwie kujawsko-pomorskim	51% w tym z liceów ogólnokształcących 55% i z techników 46%	54% w tym z liceów ogólnokształcących 58% i z techników 50%
Średnia (%) w kraju	55% w tym z liceów ogólnokształcących 58% i z techników 50%	54% w tym z liceów ogólnokształcących 57% i z techników 49%

Podsumowanie dzieci i młodzieży – szkoły ponadpodstawowe - wnioski:

DIAGNOZA W ZAKRESIE PRACY Z UCZNIEM OSIĄGAJĄCYM SŁABE WYNIKI W NAUCE

Działania priorytetowe:	Potrzeby/problems:
1. Wyrównanie deficytów i zaległości w nauce.	Problemy 1. Niskie wyniki egzaminów maturalnych

<p>kątem zainteresowań i możliwości ucznia.</p> <p>7. Kształtowanie postaw społecznych.</p> <p>8. Przygotowanie do konkursów i olimpiad.</p> <p>9. Pomoc w wyborze dalszej ścieżki kształcenia (doradztwo zawodowe).</p> <p>10. Przygotowanie ucznia do funkcjonowania na rynku pracy, wyposażenie ucznia w kompetencje z zakresu kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej.</p> <p>11. Umożliwienie uczniom wizyt w instytucjach nauki i kultury.</p>	<p>rozszerzonym, niż pozwala im na to ich potencjał.</p> <p>Potrzeby:</p> <ol style="list-style-type: none"> Organizowanie dodatkowych zajęć dla uczniów szczególnie uzdolnionych według potrzeb diagnozowanych przez wychowawcę i nauczycieli przedmiotu. Organizowanie dodatkowych zajęć opartych na metodzie eksperymentu. Organizacja wyjazdów do instytucji nauki. Wzmocnienie współpracy z rodzicami ucznia.
--	---

OPIEKA PEDAGOGICZNO-PSYCHOLOGICZNA

Działania priorytetowe: <ol style="list-style-type: none"> Zapewnienie uczniom i rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Pomoc uczniom i rodzicom w rozwiązywaniu problemów. Współpraca z instytucjami zajmującymi się pomocą uczniom (poradnie, terapeutami, psychologowie itp.) Udzielanie dodatkowej pomocy uczniom zdolnym lub mającym słabe wyniki w nauce w formie zajęć dodatkowych, rozwijających uzdolnienia bądź dydaktyczno-wyrównawczych. Podniesienie jakości współpracy z rodzicami uczniów. 	Potrzeby/problemy: <p>Problemy:</p> <ol style="list-style-type: none"> Dodatkowe zajęcia w ramach udzielanej pomocy psychologiczno – pedagogicznej są prowadzone w niewystarczającej ilości godzin. Indywidualizacja pracy z uczniem zdolnym jest prowadzona tylko w ramach zadań dodatkowych nauczycieli. <p>Potrzeby:</p> <ol style="list-style-type: none"> Objęcie wsparciem, pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce oraz niepełnosprawnością w formie zajęć dodatkowych kształtuujących i rozwijających kompetencje kluczowe. Objęcie wsparciem, pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów mających problemy w nauce w formie zajęć dodatkowych kształtuujących i rozwijających kompetencje kluczowe. Objęcie wsparciem, pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów zdolnych w formie zajęć dodatkowych kształtujących i rozwijających kompetencje kluczowe.
--	--

stan rzeczy ma także szereg regulacji prawnych pogłębiających i ułatwiających współpracę administracji z sektorem pozarządowym, jak również możliwość pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania działań statutowych, których organizacje pozarządowe nie mogłyby realizować z własnych środków. Na dzień 31-12-2020 r., funkcjonuje 75 podmiotów zaliczanych do sektora pozarządowego. Społeczność Gminy Miasta Chełmna należy do aktywnych. Na terenie Chełmna działają liczne organizacje pozarządowe

Coroczna współpraca z organizacjami pozarządowymi regulowana jest w ramach Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi gminy miasta Chełmna na dany rok. Współpraca z Organizacjami Pozarządowymi Gminy Miasta Chełmna polega na: §budowaniu i umacnianiu partnerstwa pomiędzy samorządem i organizacjami pozarządowymi, a także stworzenie optymalnych warunków zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców i wspieranie ich aktywności; §aktywizowaniu organizacji pozarządowych i społeczności lokalnej, w kreowaniu polityki społecznej, w realizacji zadań publicznych; §wzmacnianiu potencjału organizacji pozarządowych, zapewnienie równości szans w realizacji zadań publicznych; §budowaniu współpracy z organizacjami pozarządowymi na zasadzie partnerstwa §integracji podmiotów realizujących zadania publiczne; promocji działalności organizacji pozarządowych; §poprawie jakości życia mieszkańców poprzez pełniejsze zaspokojenie potrzeb społecznych; §zapewnienie efektywniejszego wykonania zadań publicznych. Wzajemna współpraca dotyczy wielu dziedzin między innymi: kultury fizycznej i sportu, przeciwdziałania patologiom społecznym, integracji europejskiej, kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji, ochrony i promocji zdrowia, ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego czy działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Współpraca podejmowana jest głównie w formie zlecania organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych, wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności, konsultowania projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji pozarządowych oraz tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym.

W celu pomocy organizacjom pozarządowym w Chełmnie powstał Inkubator Organizacji Pozarządowych (G36), które m.in. wspiera merytorycznie i administracyjnie sektor pozarządowy, a także udostępnia mu sprzęt i pomieszczenia oraz aktywuje i integruje środowisko.

Niska aktywność młodzieży była zauważalna podczas konsultacji społecznych dotyczących przygotowywania nowej LSR. W związku z powyższym istnieje potrzeba wzbudzania wrażliwości społecznej młodych osób w ramach LSR, dzięki której osoby młode będą interesowały się życiem lokalnej społeczności i chętniej się w nie angażowały. Wzbudzanie wrażliwości społecznej przyczyni się także do zmniejszenia przemocy wśród dzieci i młodzieży.

WNIOSKI KOŃCOWE

Seniorzy:

Zmieniająca się struktura i funkcje współczesnej rodziny nie sprzyjają kształtowaniu się warunków do sprawowania opieki nad sędziwym członkiem rodziny. Coraz częściej osoby starsze tworzą jednoosobowe gospodarstwa domowe, a gdy osoby te mieszkają razem z dziećmi to właśnie ich świadczenie emerytalne niejednokrotnie stanowią źródło pewnego i stałego dochodu rodziny wielopokoleniowej. W powszechniej opinii starość postrzegana jest jako okres całkowitej degradacji, izolacji, samotności, braku czasu i życzliwości, niedołęstwa, odczuwalnych dolegliwości somatycznych, postępującego uzależnienia od otoczenia, beznadziejnego i ponurego czekania na śmierć. Analizując

ukierunkowane są przede wszystkim na aktywizację społeczną seniorów. Od kilku lat w mieście stwarza się możliwości sprzyjające organizacji spotkań dla seniorów w formie klubów seniora, uniwersytetu trzeciego wieku i należy utrzymywać te formy wsparcia aktywności seniorów. 4 Zwiększenie oferty pomocowej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez realizację projektów socjalnych, programów ministerialnych, projektów unijnych. Wieloproblemowość rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej wskazuje na potrzebę organizacji pomocy w wielu płaszczyznach. Dlatego istotne jest podjęcie działań, które będą miały na celu przerwanie procesu wykluczenia społecznego określonej grupy społecznej mieszkańców gminy. Podejmowane działania winny uwzględniać potrzeby w zakresie poprawy ich sytuacji socjalno - bytowej, z uwzględnieniem dostępności do specjalistów w celu uzyskania profesjonalnego wsparcia (psychiatra dziecięcy, psycholog, terapia rodzinna) a także aktywizację zawodową osób bezrobotnych. 5.Rozwój infrastruktury gminy, poprzez zwiększenie dostępności do mieszkań komunalnych. Podejmowanie dalszych działań dających możliwość realizacji przedsięwzięć służących zaspokojeniu w dalszym ciągu dużych potrzeb mieszkaniowych mieszkańców Chełmna.

DZIEDZICTWO KULTUROWE/ZABYTKI

Chełmno to miasto malowniczo położone nad Wisłą, na dziewięciu wzgórzach Wysoczyzny Chełmińskiej, w centralnej części Województwa Kujawsko-Pomorskiego przy drodze krajowej nr 91. To stolica historycznej Ziemi Chełmińskiej. Jest obok Torunia, najważniejszym ośrodkiem turystycznym regionu.

Na podstawie posiadanych walorów i dziedzictwa kulturowego miasto Chełmno zbudowało dwie silne marki: Chełmno – miasto zakochanych®, w oparciu o relikwie św. Walentego, kult Świętego Walentego i „Walentynki Chełmińskie” oraz Chełmno - miasto zabytków promując tym samym średniowieczne zabytki, historię i chełmińskie tradycje. Dzięki promocji jaką prowadzimy „Chełmno – miasto zakochanych” stało się obecnie główną i rozpoznawalną marką wśród turystów, i która wyróżnia nas wśród miast posiadających zabytki gotyckie.

Znaczenie Chełmna wynikające z otrzymanych w 2008 roku wyróżnień za „Chełmno – miasto zakochanych®” jak Certyfikat Polskiej Organizacji Turystycznej „Najlepszy Produkt Turystyczny Polski i certyfikat „Najlepszy Produkt Turystyczny Województwa Kujawsko-Pomorskiego”, a także Certyfikat Internautów w konkursie Polskiej Organizacji Turystycznej „Najlepszy Produkt Turystyczny Polski” w 2019 roku oraz certyfikat „Najlepszy produkt turystyczny Województwa Kujawsko-Pomorskiego” w 2018 roku dla Perspektywy – 9 Hills Festiwal powoduje zwiększenie zainteresowania i przyciąganie corocznie do Chełmna coraz więcej turystów, media, biura podróży i touroperatorów z różnych krajów m.in. Niemiec, Wielkiej Brytanii, Włoch, USA czy Japonii. Dobrym przykładem jest Chełmna za jeden z 7 Nowych Cudów Polski w konkursie ogłoszonym przez redakcję National Geographic Polska uznane zostało w 2015 roku.

Dzięki promocji jaką prowadzi miasto pod hasłem „Chełmno – miasto zakochanych”, jak również inne organizacje z nami współpracujące, stało się obecnie główną i rozpoznawalną marką turystyczną, i która wyróżnia nas wśród miast posiadających zabytki gotyckie. Dzięki organizacji Perspektywy – 9 Hills Festiwal Chełmno staje się znane jako „miasto sztuki”.

Działania promocyjne w tych dwóch obszarach są i powinny być dalej realizowane zarówno przez Urząd Miasta Chełmna jak i organizacje NGO.

Z uwagi na jednofunduszowość LSR, innowacje rozumiane są jako innowacje społeczne oznaczające działania zmierzające do zmiany w zachowaniu poprzez wprowadzenie nowych wartości, pomysłów, projektów działania, które umożliwiają odmienne rozwiązywanie problemów społecznych oraz przynoszą pozytywne rezultaty w funkcjonowaniu jednostek i grup społecznych. Pod uwagę brane będą: innowacje o charakterze procesowym, usługowym i marketingowym wpływające na zmiany sposobu oddziaływanego wobec grup społecznych.

Metodę lub technikę zaplanowaną w projekcie można określić jako innowacyjną, jeśli przewiduje się wykorzystanie nowych lub znacząco ulepszonych metod i/lub technik pracy z lokalną społecznością:

- podejmowanie działań odpowiadających na wyzwania charakterystyczne dla danej społeczności (osiedla, ulice, grupy, etc.);
- nieszablonowe narzędzia aktywizacji;
- uwzględnienie współpracy międzysektorowej;
- unikanie standardowych, utartych schematów diagnozowania i rozwiązywania problemów społecznych.

Innowacyjność w kryteriach wyboru będzie premiowana dodatkowymi punktami w przypadku, gdy projekt wnosi innowacje na poziomie Wnioskodawcy. Ocena innowacyjności operacji koncentrowała się będzie na adekwatności proponowanych rozwiązań względem diagnozy, jakości stosowanych form aktywizacji społecznej, formuły działań, w tym ich realizacji we współpracy z innymi środowiskami i podmiotami oraz w formach i na zasadach nieszablonowych. Projekty nie przewidujące innowacyjności nie otrzymają punktów za to kryterium.

Innowacyjność przy realizacji grantów zostanie ograniczona do zakresu niezakłócającego demarkacji pomiędzy programem krajowym i regionalnym.

Współpraca z lokalną społecznością na etapie wdrażania LSR

Realizując nową LSR, LGD będzie realizowała plan komunikacji zaprojektowany na poszczególne lata zgodny ze standardem minimum do planu komunikacji z lokalną społecznością dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Celem komunikacji z lokalną społecznością jest budowanie i podtrzymywanie pozytywnego wizerunku LGD i LSR, informowanie potencjalnych beneficjentów o możliwościach pozyskiwania środków w ramach LSR, włączanie społeczności lokalnej w realizację LSR, upowszechnianie aktywnej integracji i aktywizacji społeczności lokalnej, informowanie o stanie realizacji LSR, a także pozyskiwanie informacji zwrotnej od lokalnej społeczności na temat skuteczności środków przekazu i działań komunikacyjnych oraz kierunkach realizacji LSR i skuteczności udzielanego wsparcia. LGD będzie starała się angażować dotychczas biernych interesariuszy i podtrzymywać współpracę z dotychczasowymi partnerami zarówno z obszaru realizacji LSR, jak i organizacjami spoza tego obszaru (LGD należy do wojewódzkiej sieci LGD oraz współpracuje z OWES w Toruniu). Corocznie Stowarzyszenie będzie prowadzić działania aktywizująco-integrujące organizując otwarte eventy (np. pikniki, festyny oraz cykliczną imprezę „Rozbudzeni-Rozmarzeni”) dla mieszkańców miasta oraz angażować się w eventy organizowane przez partnerów wewnętrznych i zewnętrznych. W wyniku tych wydarzeń LGD będzie wzmacniała więzi społeczne mieszkańców, zwiększała swoją rozpoznawalność w mieście oraz miała możliwość dotarcia do nowych osób i organizacji. Będą organizowane też otwarte spotkania informacyjno-konsultacyjne m.in. dla mieszkańców w celu ogłoszenia rocznego harmonogramu konkursów, otwarte spotkania edukacyjne dot. pisania wniosków grantowych oraz spotkania mające na celu wymianę doświadczeń. LGD planuje również promocję partnerstwa

Ze względu na fakt, że obecnie jednym z najlepszych narzędzi dotarcia do szerokiej grupy odbiorców są internet i media społecznościowe więc zostaną podjęte działania, zwiększające liczbę wejść na stronę oraz liczbę obserwujących profil LGD m.in. poprzez regularne zamieszczanie informacji dotyczącej bieżącej działalności LGD, opisy projektów wybranych do realizacji i fotorelacji z działań realizowanych w ramach dofinansowanych projektów grantowych, a także rocznych sprawozdań z wdrażania LSR. LGD zacznie wydawać również swojego newslettera.

Pomiar skuteczności opisanych narzędzi komunikacji będzie odbywał się poprzez monitorowanie m.in wyników osiąganych w mediach społecznościowych, wejść na stronę internetową LGD, natomiast pomiar efektywności na podstawie m.in. liczby osób uczestniczących w konsultacjach, warsztatach i innych organizowanych wydarzeniach, liczby osób korzystających z punktu konsultacyjnego. W przypadku kiedy komunikacja okaże się nieskuteczna zostanie powołany zespół roboczy, który przeanalizuje informacje wysyłane przez LGD pod kątem selekcji odbiorców, formułowania komunikatów, doboru kanałów komunikacji, a także przeprowadzi wywiady z przedstawicielami różnych grup społecznych, aby ocenić dlaczego przeprowadzone działania nie przyniosły oczekiwanych efektów oraz wprowadzi program naprawczy zgodny z wynikami przeprowadzonej diagnozy.

Wzmocnienie partnerskiej współpracy członków we wdrażaniu LSR

Kolejnym zadaniem LGD jest wzmacnianie partnerskiej współpracy członków we wdrażaniu LSR, aby ich udział był faktyczny, a nie jedynie deklaratywny. Większość obecnych członków należy do LGD od początku działalności Stowarzyszenia. Są to osoby i organizacje zaangażowane w tworzenie partnerstwa, które podczas wdrażania obecnej LSR nauczyły się ze sobą współpracować. W celu utrzymania wysokiego zaangażowania członków raz w roku zostanie przeprowadzona ankieta diagnostyczna w celu rozpoznania oczekiwani i problemów związanych z przynależnością do LGD, a następnie jej wyniki zostały przeanalizowane i posłużyły do wypracowania rozwiązań odpowiadających zdiagnozowanym potrzebom. Będą też kontynuowane działania integrujące zespół, gdyż ludzie częściej współpracują i angażują się w różne czynności, kiedy ich kontakty z partnerami są co najmniej poprawne. Do tego typu działań możemy zaliczyć m.in. zajęcia integracyjne i aktywujące podczas spotkań partnerstwa czy wspomniane wcześniej „Rozbudzeni-Rozmarzeni”. Ponadto zostanie wprowadzona zasada pracy partnerów w zespołach eksperckich w celu wymiany poglądów między członkami oraz poszukiwania wśród nich inicjatyw oddolnych. Powołano 6 zespołów eksperckich dotyczących współpracy przy realizacji stworzenia dokumentu LSR:

- 7) Zespół ekspercki nr 1 – diagnozy, dane statystyczne i wnioski dotyczące dzieci i młodzieży w Chełmnie (Centrum Obsługi Placówek Oświatowych w Chełmnie, szkoły ponadpodstawowe w Chełmnie, NGO skupiające swoje cele i działania wśród dzieci i młodzieży),
- 8) Zespół ekspercki nr 2 – diagnozy, dane statystyczne i wnioski dotyczące problemów społecznych (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmnie, NGO skupiające swoje cele i działania w obszarze pomocy społecznej, działające na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, działające na rzecz osób w kryzysie bezdomności, NGO działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami),
- 9) Zespół ekspercki nr 3 – diagnozy, dane statystyczne i wnioski dotyczące seniorów w Chełmnie (Rada Seniorów w Chełmnie, NGO działające na rzecz seniorów),
- 10) Zespół ekspercki nr 4 – diagnozy i dane statystyczne dotyczące rynku pracy (Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie, Urząd Miasta Chełmna),

zagrożonych wykluczeniem społecznym, grup nieformalnych do korzystania z bezpłatnego obiektu na warsztaty, spotkania, animowanie obiektu i mieszkańców Chełmna,

- w przypadku podjęcia przez lokalny samorząd decyzji o powołaniu Centrum Usług Społecznych, LGD włączy się w katalogowanie oferty dostępnej dla seniorów, kobiet, młodzieży itp. na terenie Chełmna.

W celu kompleksowego wsparcia grup docelowych określonych jako kluczowe dla realizacji LSR, szczególnie istotna wydaje się współpraca z podmiotami, które włączać się będą w realizację następujących celów szczegółowych programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027:

- cel Szczegółowy 4(a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwałe bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej;
- Cel Szczegółowy 4(g) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji;
- Cel Szczegółowy 4(k) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej.

PODSUMOWANIE GRUP I INTWERWENCJI

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy określono następujące grupy docelowe działań LSR, szczególnie istotnych z punktu widzenia realizacji LSR: - wszyscy mieszkańcy Chełmna, w tym dorośli, - seniorzy (osoby pow. 60. roku życia), - dzieci i młodzież do 24. roku życia, - kobiety.

Spośród tych grup, do grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, należą:

- seniorzy (osoby powyżej 60. roku życia)
- dzieci i młodzież do 24. roku życia
- kobiety.

Podsumowanie potrzeb i potencjałów:

Kobiety

Podsumowanie potrzeb i potencjałów Chełmna w kontekście danych zastanych i przeprowadzonych konsultacji społecznych GRUPA DOCELOWA – **Kobiety**

Potrzeby	Potencjały
<ul style="list-style-type: none">- Centrum krótkotrwałej opieki wtychnieniowej;- Przedszkole dla dzieci ze specjalnymi potrzebami;- Ośrodek rozwoju kobiet;- Kluby kobiet, kluby rodzica;- Warsztaty motywujące, psychologiczne, coaching, kręgi wsparcia dla kobiet;- Działania równościowe i antydyskryminacyjne np.	<ul style="list-style-type: none">- Inkubator Organizacji Pozarządowych (G36) jako miejsce spotkań kobiet;- Rosnąca ilość projektów realizowanych przez MOPS, ukierunkowanych na wsparcie opiekunek osób zależnych;- Duża liczba podmiotów gospodarczych;- Poszerzająca się infrastruktura żłobków i przedszkoli.

przy czym za konkurs naukowy nie będą uznawane konkursy wiedzy np. konkurs wiedzy z języka angielskiego czy konkurs wiedzy o wielkich Polakach).

Odsłonią przed ich odbiorcami wiele kierunków rozwoju wzbudzą zainteresowanie światem i wyposażą w wiedzę którą będą mogli wykorzystać w planowaniu swojej ścieżki edukacyjnej oraz zawodowej. Ponadto w obu przypadkach, zajęcia będą miały charakter grupowy, w konsekwencji czego uczestnicy zajęć będą nawiązywać relacje z rówieśnikami, oraz uczyć się współpracy

W celu kompleksowej realizacji obu przedsięwzięć będą mogły zostać zaangażowane podmioty reprezentujące wszystkie sektory: szkoły, uczelnie, instytucje kultury, organizacje NGO zajmujące się pracą z dziećmi i młodzieżą, podmioty gospodarcze wpisane przede wszystkim do Sekcji P w PKD oraz podmioty gospodarcze parające się działaniami powszechnie określonymi jako ginące zawody, a wpisane do właściwych sobie Sekcji PKD oraz kluby młodzieżowe. Wszystkie wskazane podmioty będą mogły ze sobą współpracować w zakresie dotarcia do odbiorców, dzieląc się zasobami kadrowymi i lokalowymi w celu realizacji zajęć.

Dla zapewnienia skutecznej realizacji przedsięwzięcia do współpracy zostaną zaproszone organizacje NGO, parafie, podmioty z branży opieki społecznej (zarówno publiczne jak i niepubliczne), które będą mogły tworzyć kluby seniora i razem z innymi organizacjami takimi jak np. publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, MOPS oraz mieszkańcami miasta docierać do seniorów potrzebujących wsparcia. Wymienione wcześniej podmioty oraz dodatkowo instytucje kultury będą dla klubów seniora istotnym partnerem przy tworzeniu i realizacji harmonogramu zajęć. W realizacji tego celu ważna jest też integracja klubów seniora między sobą oraz integracja klubów seniora z lokalnym środowiskiem.

Cel 1 Przedsięwzięcie 1.3 Tworzenie Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji

Lokalne Ośrodek Wiedzy i Edukacji (LOWE) to centra organizowania i animowania edukacji poza formalnej i nieformalnej dla osób dorosłych, uruchomione przy szkole lub placówce systemu oświaty na rzecz aktywizacji edukacyjnej osób dorosłych. W poprzedniej perspektywie finansowej zrealizowano ogólnopolski pilotaż, dzięki któremu przetestowany został model funkcjonowania LOME. Określa on nową rolę, którą mogą pełnić szkoły (placówki edukacyjne) w aktywizowaniu dorosłych i społeczności lokalnej na rzecz rozwoju umiejętności stanowiących podstawę dla uczenia się przez całe życie. Ośrodki LOME pozwalają na kontynuację edukacji na różnych poziomach i w różnych dziedzinach, na stawianie i osiąganie celów, na radzenie sobie w różnych sytuacjach. Są to zatem umiejętności uniwersalne ułatwiające poruszanie się na rynku pracy, potrzebne dla rozwoju wspólnot, w tym społeczności lokalnych i dla rozwoju osobistego. Inaczej nazywane są kluczowymi kompetencjami, w skład których wchodzą tzw. umiejętności podstawowe. Jest to szczególnie klasy partnerstwo między gminą, podmiotami gospodarczymi i społecznymi. Przez kilkanaście lat realizowania programów finansowanych z EFS lub funduszy przedakcyjnych powstało wiele przedsięwzięć o charakterze partnerskim w obszarze promującym aktywizację społeczną i zawodową. Często były to wyłącznie partnerstwa na okres realizacji projektu, a po projekcie więzi partnerskie ulegały rozluźnieniu lub przerwaniu. Co do zasady partnerstwo (w szczególności międzysektorowe) na rynku pracy między podmiotami jest dużą wartością dodaną oraz przyczynia się do efektu synergii i oferowania pełniejszej ścieżki aktywizacji społecznozawodowej. W przedsięwzięciu tym będzie możliwa realizować operacje polegające na inicjowaniu, nawiązywaniu stałej współpracy między różnymi podmiotami działającymi na rzecz tej samej grupy docelowej, proponowaniu ciekawych i efektywnych rozwiązań edukacyjnych na bazie przeprowadzonej

realizując granty zdobywają doświadczenie i umacniają swoją pozycję w obszarze działalności na rzecz społeczności lokalnej. Analizując kolejne cechy LEADER warto zaznaczyć obszarowość, rozumianą szeroko, nie tylko jako terytorium geograficzne, ale przestrzeń spójną kulturowo, gospodarczo i historycznie. Podejście LEADER wymusza wykorzystanie potencjału i zasobów już istniejących na tym obszarze, co pozwala na osiągnięcie realnych efektów. Co więcej, takie zaangażowanie pozytywnie wpływa na samą społeczność, która z jednej strony jest aktywizowana społecznie (jako biorca), a z drugiej strony jest motywowana do dalszego działania (jako dawca). 50 Jest to bezpośredni, oddolny wpływ na „małą ojczyznę”, który może wskazywać kierunek pozytywnej zmiany i być inspiracją do dalszego projektowania strategicznego. LGD uwzględnia możliwość realizacji dodatkowych projektów zgodnych dokumentami strategicznymi województwa oraz Gminy Miasta Chełmna

Wartość dodana podejścia LEADER

- wsparcie grup beneficjentów w sposób odmienny od innych instrumentów wsparcia czego przykładem jest pomoc kobietom w wychodzeniu ze stereotypowych ról społecznych poprzez zapewnienie im wsparcia bezpośredniego np. spotkania z psychologiem oraz pośredniego polegającego na edukowaniu bliskich jej osób w celu wspierania ich w tej zmianie;
- brak dominacji sektora publicznego, przez co zapewnione jest spojrzenie na problemy mieszkańców z różnej perspektywy;
- możliwość partnerskiej współpracy różnych sektorów i grup interesu w celu wdrażania LSR. Korzyści płynące z partnerstw dla LSR to przede wszystkim czerpanie z doświadczeń innych i dzielenie się swoimi doświadczeniami, poszerzanie wiedzy, czerpanie inspiracji i nowych pomysłów, aby dostosować zakres działań do potrzeb beneficjentów i ich najefektywniejszego rozwiązania, a także wzajemne promowanie działań w celu dotarcia do jak największej grupy zdefiniowanych beneficjentów. Zawiązane partnerstwo może być wykorzystywane także do innych wspólnych działań realizowanych poza LSR, a więc jego charakter jest długoterminowy.
- umożliwienie liderom i partnerom lokalnym zdobycie umiejętności i doświadczenia w zakresie prowadzenia projektów, co prowadzi do zwiększenia ich zdolności instytucjonalnych oraz lepszego zarządzania rozwojem obszaru,
- zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności oraz wpływu na kształtowanie swojego otoczenia poprzez aktywne uczestnictwo mieszkańców i partnerów lokalnych w procesie planowania i wdrażania LSR.

Podejście LEADER skupia się na angażowaniu lokalnych społeczności i wykorzystywaniu ich potencjału w procesie planowania i realizacji działań na danym obszarze. Dzięki temu podejściu, społeczność lokalna ma realny wpływ na rozwój swojego regionu, a projekty są tworzone w oparciu o potrzeby i aspiracje mieszkańców. Dzięki angażowaniu lokalnych społeczności w proces planowania i realizacji działań, zwiększa się ich zaangażowanie i aktywność w życiu społecznym. Społeczności stają się bardziej zjednoczone i skłonne do podejmowania inicjatyw na rzecz swojego obszaru. Wzmacniany jest kapitał społeczny poprzez rozwój wzajemnego zaufania, budowanie trwałych relacji, współpracy i gotowości do pomocy pozwalających zwiększać skuteczność podejmowanych przez ludzi działań i prowadzących do ich synergii. Wysoki kapitał społeczny i osiągnięta synergia wpłyną bezpośrednio i pozytywnie na życie jednostek i całych społeczności. Mieszkańcy chętniej będą nawijały relacje, staną się dla siebie milsi, a podmioty działające w mieście bardziej otwarte na mieszkańców i ich potrzeby. Wszystko to małymi

projektu, d) zasadą zrównoważonego rozwoju i zasadą „nie czyń poważnych szkód” (DNSH), e) inicjatywą Nowy Europejski Bauhaus. We wszystkich planowanych i realizowanych przedsięwzięciach zakłada się udział przedstawicieli różnych sektorów w podejmowaniu działań, interwencji ukierunkowanych na osiągnięcie wspólnych celów rozwoju obszaru. Działania wdrażane w ramach LSR będą monitorowane przez LGD zarówno w procesie podejmowania decyzji o wyborze operacji zgodnych z LSR, jak prowadzenia ewaluacji pod kątem osiąganych wskaźników produktów, rezultatów i oddziaływania na rozwój obszaru. W celach oraz przedsięwzięciach ważne jest osiąganie jak największych efektów poprzez połączenie wysiłków partnerów z różnych sektorów oraz równoczesne wykorzystanie zasobów przyrodniczych, kulturowych, społecznych i gospodarczych. Rozwój społeczny został ściśle powiązany z rozwojem gospodarczym, standard życia powiązany z jakością życia mieszkańców. Możliwości rozwoju społecznego mieszkańców LGD: dostępu do edukacji, kultury, kultywowania tradycji, rozwijania umiejętności i zainteresowań, są mocno powiązane z możliwościami rozwoju zawodowego i gospodarczego, a tym samym z poziomem życia mieszkańców wsi. Zastosowanie zintegrowanego podejścia do rozwoju obszaru LGD daje realne szanse na rozwiązywanie części problemów zgłaszanych przez mieszkańców oraz osiągnięcie wytyczonych celów szczegółowych. LSR zakłada realizację operacji partnerskich (zintegrowanie różnych sektorów) co jest preferowane podczas oceny poszczególnych projektów/operacji w ramach lokalnych kryteriów.

Zgodność LSR z Programem FEdKiP

Cel 1 Rozbudzeni – Rozmarzeni – edukacja, aktywizacja i włączenie społeczne mieszkańców miasta Chełmna;
Przedsięwzięcie 1.1 Aktywizacja i włączenie społeczne seniorów jest spójny z Celem szczegółowym 4(L) wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących, w tym dzieci. Oba cele nastawione są na pomoc osobom starszym, które ze względu na stan wiek, stan zdrowia i utratę niektórych życiowych ról zagrożone są wykluczeniem.

Cel 1 Rozbudzeni – Rozmarzeni – edukacja, aktywizacja i włączenie społeczne mieszkańców miasta Chełmna;
Przedsięwzięcie 1.2 Wsparcie edukacji dzieci i młodzieży jest spójny z Celem szczegółowym 4(f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwienie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Oba cele ukierunkowane są na ułatwienie dostępu do edukacji i zapewnienie kształcenia odpowiadającego aktualnym potrzebom uczniów, społeczeństwa i gospodarki.

Cel 1 Rozbudzeni – Rozmarzeni – edukacja, aktywizacja i włączenie społeczne mieszkańców miasta Chełmna;
Przedsięwzięcie 1.3 Aktywizacja edukacyjna osób dorosłych jest spójny z Celem szczegółowym 4(g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej. Cel kompatybilny w zakresie uczenia się przez całe życie, głównie w formule pozaszkolnej, wspierającej kompetencje przedsiębiorczości, cyfrowe i dostosowanie swoich kompetencji na rynku pracy.

rozwijania swojego potencjału, zdobywania nowych doświadczeń, co z kolei może przyczynić się do zwiększenia aktywności społecznej i kulturalnej na obszarze LSR oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

Cel 1 Rozbudzeni – Rozmarzeni – edukacja, aktywizacja i włączenie społeczne mieszkańców miasta Chełmna; Przedsięwzięcie 1.3 Aktywizacja edukacyjna osób dorosłych jest również zgodny z celem głównym 1 „Skuteczna edukacja” w zakresie wsparcia edukacji pozaformalnej osób dorosłych poprzez wsparcie lokalnych ośrodków wiedzy i edukacji, czyli przedsięwzięcie 1.3 w LSR oraz w zakresie uczenia się i podnoszenia kwalifikacji i kompetencji.

Cel 1 Rozbudzeni – Rozmarzeni – edukacja, aktywizacja i włączenie społeczne mieszkańców miasta Chełmna; Przedsięwzięcie 1.4 Wspieranie równości szans kobiet i mężczyzn z obszaru objętego LSR wpisuje się zarówno w cel 2. Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo, jak i cel 3. Konkurencyjna gospodarka SRW 2030+.

Zaplanowane wsparcie rodziny, w tym szczególności kobiet jest działaniem aktywizującym. Aktywizacja społeczeństwa została określona w Strategii województwa jako czynnik wpływający na rozwój regionu. Koncepcja rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego ukazuje także sposób jego funkcjonowania i rozwoju w oparciu o zbiór podstawowych zasad, w tym o zasady horyzontalne. Wspieranie równości szans kobiet i mężczyzn jest jedną z zasad horyzontalnych.

Rozdział VI Cele i wskaźniki

Przedsięwzięcie 1.1 Aktywizacja i włączenie społeczne seniorów

Działania na rzecz integracji seniorów (osób pow. 60 r. ż), pozwalające uchronić tę grupę społeczną przed izolacją i wykluczeniem społecznym.

Cel 1 Przedsięwzięcie 1.1 z obszaru objętego LSR przed wykluczeniem poprzez wspieranie ich integracji i aktywizacji. W ramach 1.1 jakim jest wspieranie klubów seniora, co w sposób wyczerpujący doprowadzi do realizacji niniejszego celu. Kluby seniora integrują i aktywizują seniorów, wspierają w tworzeniu nowych więzi społecznych, a także poprawiają kondycję psychofizyczną za sprawą oferowanych zajęć.

W ramach przedsięwzięcia realizowane będą projekty grantowe polegające na:

- a) tworzeniu i funkcjonowaniu klubów seniora, które ukierunkowane będą na integrację seniorów, na wspieranie i rozwój ich aktywności, w tym integracja z lokalną społecznością, rodziną, spotkania międzypokoleniowe;

Projekty te przyczynią się mają do rozwiązania zdiagnozowanych na etapie tworzenia LSR problemów i potrzeb obszaru: niska liczba działań ukierunkowanych na konkretne grupy odbiorców: seniorów oraz niewystarczające środki finansowe na organizację czasu wolnego dla osób starszych, zagrożenie trwałą marginalizacją, szczególnie na obszarach określonych jako „tracące funkcje społeczno-gospodarcze”.

Forma realizacji: projekty grantowe LGD jest realizatorem projektu grantowego, a grantem jest wsparcie, którego LGD będzie udzielać podmiotom wybranym w drodze konkursu na realizację celów wynikających z projektu grantowego.

LGD ogłasza konkurs, z LGD podpisywana jest umowa.

marginalizacją, szczególnie na obszarach określonych jako „trące funkcje społeczno-gospodarcze”. Każdy projekt grantowy zakładać musi wsparcie obejmujące co najmniej trzy różne obszary tematyczne.

Forma realizacji: projekty grantowe LGD jest realizatorem projektu grantowego, a grantem jest wsparcie, którego LGD będzie udzielać podmiotom wybranym w drodze konkursu na realizację celów wynikających z projektu grantowego.

LGD ogłasza konkurs, z LGD podpisywana jest umowa.

Główne źródło finansowania: FEdKIP na lata 2021-2027 - priorytet nr 7: Fundusze europejskie na rozwój lokalny.

Forma finansowania: ryczałt.

Wartość dofinansowania kosztów kwalifikowalnych: max. 95% Wkład własny: min. 5%. Wartość projektu grantowego: max. 100.000,00 zł – LGD zastrzega sobie prawo na potrzeby poszczególnych konkursów by te kwoty w ramach programowo określonych kwot minimalnych i maksymalnych ustalać indywidualnie. Każdorazowo dokumentacja konkursowa będzie zawierała warunki, które będą określały m.in. wartość minimalną i maksymalną danego projektu grantowego.

Typ Wnioskodawcy: wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).

Premiowane projekty: premiowane będą projekty, których **realizacja działań odbywać się będzie w obiektach użyteczności publicznej**. Takimi miejscami są: Chełmiński Inkubator Organizacji Pozarządowych w Chełmnie, sale gimnastyczne, biblioteki, obiekty sportowe, obiekty instytucji kultury np. domów kultury. Obiekt ten znajdująć się musi na terenie miasta Chełmna.

Przedsięwzięcie będzie realizowane zgodnie z założeniami określonymi w FEdKIP na lata 2021-2027.

Wskaźniki osiągania planowanych rezultatów dla Przedsięwzięcia 1.2:

- liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu – 90 os.

Przedsięwzięcie 1.3 Aktywizacja edukacyjna osób dorosłych

Cel 1 Przedsięwzięcie 1.3 Tworzenie Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji

Lokalne Ośrodek Wiedzy i Edukacji (LOWE) to centra organizowania i animowania edukacji poza formalnej i nieformalnej dla osób dorosłych, uruchomione przy szkole lub placówki systemu oświaty na rzecz aktywizacji edukacyjnej osób dorosłych. Tworzenie Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji, które angażują mieszkańców lokalnej społeczności w rozwijanie kompetencji życiowych, społecznych i zawodowych.

W ramach przedsięwzięcia realizowane będą projekty grantowe polegające na wsparciu w tworzeniu lokalnych ośrodków wiedzy i edukacji, które będą angażować mieszkańców lokalnej społeczności w rozwijaniu kompetencji życiowych, społecznych i zawodowych.

Projekty te przyczynić się mają do rozwiązania zdiagnozowanych na etapie tworzenia LSR problemów i potrzeb obszaru: rozbudowanie oferty spędzania czasu wolnego dla osób dorosłych, podniesienie kwalifikacji, kompetencji i umiejętności osób dorosłych przy wykorzystaniu osób posiadających wiedzę i doświadczenie, nawet jeśli nie są potencjalnymi pedagogami. Celem LOWE jest również tworzenie lokalnych partnerstw, wykorzystywanie potencjału partnerów oraz wsparcie osób dorosłych w zakresie nabycia nowych lub podniesienie kompetencji kluczowych.

szczególnie tych powracających na rynek pracy, zagrożenie trwałą marginalizacją, szczególnie na obszarach określonych jako „trące funkcje społeczno-gospodarcze”, potrzeba wsparcia kobiet, szczególnie tych powracających na rynek pracy. W ramach tego przedsięwzięcia zostaną przeprowadzone szkolenia dla nauczycieli wszystkich poziomów nauczania, absolwentów studiów pedagogicznych poszukujących pracy oraz innych zainteresowanych osób, które pracują z dziećmi jak np. animatorzy, opiekunowie dziecięcy, bibliotekarze, terapeuti, trenerzy, opiekunowie kolonijni i półkolonijni, pielęgniarki szkolne i pracujące na oddziałach dziecięcych.

Działanie to umożliwia tworzenie wolnych od stereotypów płci stref, w których przebywają dzieci i młodzież oraz wykształceni w nauczycielach i innych osobach pracujących z dziećmi kompetencje właściwego reagowania w sytuacjach przemocowych wynikających z różnic płci. W celu dotarcia do grupy docelowej o szkoleniach mogą być informowane instytucje zatrudniające osoby pracujące z dziećmi oraz w zależności od potrzeb prowadzone działania informacyjne w mediach społecznościowych i mediach lokalnych. Informacja o projektach grantowych będzie zamieszczana także na stronie internetowej LGD.

Forma realizacji: projekty grantowe LGD jest realizatorem projektu grantowego, a grantem jest wsparcie, którego LGD będzie udzielać podmiotom wybranym w drodze konkursu na realizację celów wynikających z projektu grantowego.

LGD ogłasza konkurs, z LGD podpisywana jest umowa.

Główne źródło finansowania: FEdKIP na lata 2021-2027 - priorytet nr 7: Fundusze europejskie na rozwój lokalny.
Forma finansowania: ryczałt.

Wartość dofinansowania kosztów kwalifikowalnych: max. 95% Wkład własny: min. 5%. Wartość projektu grantowego: max. 100.000,00 zł – LGD zastrzega sobie prawo na potrzeby poszczególnych konkursów by te kwoty w ramach programowo określonych kwot minimalnych i maksymalnych ustalać indywidualnie. Każdorazowo dokumentacja konkursowa będzie zawierała warunki, które będą określały m.in. wartość minimalną i maksymalną danego projektu grantowego.

Typ Wnioskodawcy: wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).

Premiowane projekty: premiowane będą projekty, których **realizacja działań odbywać się będzie w obiektach użyteczności publicznej**. Takimi miejscami są: Chełmiński Inkubator Organizacji Pozarządowych w Chełmnie, sale gimnastyczne, biblioteki, obiekty sportowe, obiekty instytucji kultury np. domów kultury. Obiekt ten znajdująca się musi na terenie miasta Chełmna.

Przedsięwzięcie będzie realizowane zgodnie z założeniami określonymi w FEdKIP na lata 2021-2027

Wskaźniki osiągania planowanych rezultatów dla Przedsięwzięcia 1.4:

- Liczba osób, które podniosły poziom wiedzy w zakresie równości kobiet i mężczyzn dzięki wsparciu w programie – 132 os.

Zadania wdrażane w ramach LSR muszą być zgodne z prawem krajowym i unijnym, w tym m.in. z:

- a) kartą praw podstawowych Unii Europejskiej i Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych,
- b) zasadą równości kobiet i mężczyzn uwzględniając zapisy Wytycznych dotyczących zasad równościowych w funduszach unijnych na lata 2021-2027 odnośnie neutralnego charakteru wobec zasady równości w przypadku wydatków z projektu,

decyzji. Szczegółowy tryb pracy Rady określa Regulamin organu decyzyjnego oraz Procedura wyboru i oceny Grantobiorców. Rada LGD ocenia zgodność wniosków z kryteriami wyboru grantobiorców. Szczegółową nazwę kryteriów, uzasadnienie oraz źródło weryfikacji kryteriów określają kryteria wyboru grantobiorców. Rada LGD ocenia zgodność wniosków z kryteriami wyboru grantobiorców. Szczegółową nazwę kryteriów, uzasadnienie oraz źródło weryfikacji kryteriów określają kryteria wyboru grantobiorców. Z posiedzenia sporządzany jest protokół , a także Lista ocenionych wniosków i wybranych grantobiorców. Dodatkowo podejmowane są uchwały dla poszczególnych wniosków . Podjęte uchwały mogą ulec zmianie w przypadku złożenia odwołanie od oceny operacji przez organ decyzyjny. Z przebiegu posiedzenia Rady sporządzany jest protokół. W terminie 7 dni od dnia zakończenia wyboru projektów, ale nie później niż w terminie 60 dni od dnia następującego po ostatnim dniu składania wniosków o dofinansowanie następuje przygotowanie i wysłanie pisemnych informacji do wnioskodawców.. Wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia odwołania. Sposób wyboru i oceny oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru wraz z procedurą LGD udostępnii do wiadomości publicznej na swojej stronie internetowej. Ewentualne zmiany będą na bieżąco udostępniane. Szczegółowe zasady zostaną ustalone oceny i wyboru Grantobiorców znajdują się w Procedurze oceny i wyboru Grantobiorców wraz z kryteriami wyboru Grantobiorców.

Z uwagi na jednofunduszowość LSR, innowacje rozumiane są jako innowacje społeczne oznaczające działania zmierzające do zmiany w zachowaniu poprzez wprowadzenie nowych wartości, pomysłów, projektów działania, które umożliwiają odmienne rozwiązywanie problemów społecznych oraz przynoszą pozytywne rezultaty w funkcjonowaniu jednostek i grup społecznych. Pod uwagę brane będą: innowacje o charakterze procesowym, usługowym i marketingowym wpływające na zmiany sposobu oddziaływanego wobec grup społecznych.

Metodę lub technikę zaplanowaną w projekcie można określić jako nowatorską, jeśli przewiduje się wykorzystanie nowych lub znacząco ulepszonych metod i/lub technik pracy z lokalną społecznością:

- podejmowanie działań odpowiadających na wyzwania charakterystyczne dla danej społeczności (osiedla, ulicy, grupy, etc.);
- nieszablonowe narzędzia aktywizacji;
- uwzględnienie współpracy międzysektorowej;
- unikanie standardowych, utartych schematów diagnozowania i rozwiązywania problemów społecznych.

/Nowatorskość w kryteriach wyboru będzie premiowana dodatkowymi punktami w przypadku, gdy projekt wnosi nowatorskość na poziomie Wnioskodawcy. Ocena kryterium operacji koncentrowała się będzie na adekwatności proponowanych rozwiązań względem diagnozy, jakości stosowanych form aktywizacji społecznej, formuły działań, w tym ich realizacji we współpracy z innymi środowiskami i podmiotami oraz w formach i na zasadach nieszablonowych. Projekty nie przewidujące /podejścia nowatorskiego nie otrzymają punktów za to kryterium.

/Nowatorskość przy realizacji grantów zostanie ograniczona do zakresu niezakłócającego demarkacji pomiędzy programem krajowym i regionalnym.

LGD będzie organizowała przed każdym naborem wniosków własne otwarte spotkania informacyjne i szkolenia, dotyczące prawidłowego przygotowania projektu i uzupełnienia wniosku. W ich ramach reprezentanci różnych środowisk, sektorów i grup wiekowych będą nie tylko dyskutować, ale także współpracować nad przygotowaniem wzorcowych projektów. Współpraca zawarta w ramach spotkań będzie pozytywnie wpływać na współpracę w

Realizacja LSR będzie podlegać stałemu monitoringowi oraz procesowi ewaluacji, które pozwolą na szybką reakcję w przypadku zaistnienia problemów lub zagrożeń na każdym etapie wdrażania LSR. Badanie i analizowanie podejmowanych działań jest niezbędne do określenia czy LSR jest wdrażana prawidłowo, a jej realizacja przebiega zgodnie z założeniami i czy sposób funkcjonowania stowarzyszenia przebiega w sposób gwarantujący wypełnienie wszystkich nałożonych na nie zadań. Funkcjonowanie Lokalnej Grupy Działania oraz wdrażanie zaplanowanej LSR będzie na bieżąco monitorowane i poddawane okresowym badaniom ewaluacyjnym w celu stałego podnoszenia jakości i efektywności działania. Ewaluacja jest konieczna do sprawnego i efektywnego wydatkowania środków publicznych w ramach LSR, a także do szybkiego reagowania na zmieniające się warunki otoczenia społeczno-gospodarczego. Monitoring to proces systematycznego zbierania i analizowania ilościowych i jakościowych danych na temat strategii w aspekcie finansowym i rzeczowym, w celu weryfikacji zgodności przedsięwzięć/ projektów z założonymi celami. Dotyczy to głównie monitorowania wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływanie w poszczególnych celach LSR oraz harmonogramu i budżetu lokalnej strategii rozwoju. Monitoring spełnia funkcję wewnętrznej kontroli realizacji LSR i funkcjonowania LGD, systematycznego sprawdzania czy wytyczone cele zostały osiągnięte.

Zadania monitoringu realizacji LSR i funkcjonowania LGD to:

- a. Kontrola: Monitoring ma na celu pomiar postępu, systematyczne kontrolowanie, czy wszystkie zaplanowane czynności przebiegają zgodnie z planem na każdym etapie realizacji LSR oraz funkcjonowania LGD.
- b. Sprawozdawczość: Dane zebrane w trakcie procesu monitorowania są analizowane i wykorzystywane do przygotowywania raportów/sprawozdań okresowych i końcowych.
- c. Zarządzanie jakością: Zarządzanie jakością oznacza czuwanie nad wypracowywaniem pożądanych rezultatów LSR, porównywanie ich adekwatnie do oczekiwania oraz podejmowanie działań zaradczych, gdy zidentyfikuje się odstępstwa.
- d. Zmiany: Wspomaganie procesu decyzyjnego, ułatwia znajdowanie rozwiązań w sytuacjach, kiedy zostały zidentyfikowane zagrożenia, korekta planów, pozwala na wprowadzenie koniecznych działań korygujących (zmian i aktualizacji).
- e. Ewaluacja: Efekty monitorowania będą kluczowym źródłem informacji dla bieżcej oceny i ewaluacji okresowej i końcowej.

Osobą odpowiedzialną za monitoring jest Dyrektor biura LGD, który sporządza sprawozdania półrocze w zakresie elementów podlegających monitorowaniu. Sprawozdania są przekładane do akceptacji Zarządu LGD.

Ewaluacja jest oceną jakości podejmowanych działań, mocnych i słabych stron działania. LGD planuje i prowadzi proces ewaluacji sposobu realizacji LSR oraz funkcjonowania LGD w celu systematycznego podnoszenia efektywności rezultatów LSR oraz jakości swoich działań i usług prowadzonych przez biuro LGD. W ramach działalności LGD bardzo ważną rolę odgrywają działania informacyjne i doradcze skierowane do szerokiej grupy odbiorców tj. mieszkańców obszaru działania LGD określone w planie komunikacji. LGD będzie prowadzić ewaluację wewnętrzną w formie corocznych warsztatów refleksyjnych oraz ewaluację zewnętrzną w formie zleconego jednorazowego badania ewaluacyjnego. LGD planuje także przeprowadzenie ewaluacji on-going (w drugim półroczu 2024 i 2026 r.) oraz ewaluacji ex-post (po zakończeniu wdrażania strategii). Podsumowanie ustaleń i rekomendacji w ramach poszczególnych badań ewaluacyjnych zostanie zawarte w raporcie ewaluacyjnym.

samym proponowane zmiany będą przedstawiane lokalnej społeczności oraz ostatecznie przekazywane na Walne Zebranie Członków.

LGD Chełmno przeprowadzi ewaluację on-going (w drugim półroczu 2024 i 2026 r.) oraz ewaluację ex-post po zakończeniu wdrażania LSR.

Okres pomiaru wyniesie odpowiednio:

- od momentu wdrażania strategii do 30.06.2024 r. (dla ewaluacji w 2024r.),
- od momentu rozpoczęcia wdrażania strategii do 30.06.2026 r. (dla ewaluacji w 2026r.),
- od momentu rozpoczęcia wdrażania strategii do dnia zakończenia jej wdrażania (dla ewaluacji ex-post.).

Podsumowane wyników w ramach badań z ewaluacji zostaną przedstawione w raporcie. Ewaluacja zostanie przeprowadzona przez podmiot zewnętrzny, posiadający odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie w ewaluacji LSR. Źródło danych stanowią informacje pozyskiwane przez LGD (składane wnioski, karty doradztwa), informacje składane w sprawozdaniu do Samorządu Województwa, ankiety monitorujące beneficjentów projektów grantowych oraz dane z wizyt monitoringowych, opinii Zarządu, Komisji Rewizyjnej, Rady, wnioskodawców na podstawie narzędzi metodologicznych. Raport z wioskami i rekomendacjami LGD dotyczący poprawy jakości implementacji LSR zostanie udostępniony organom LGD oraz przedstawiony na Walnym Zebraniu Członków. Na tej podstawie Biuro i Zarząd LGD będą mogły opracować propozycje zmian w procesie wdrażania strategii (w tym Planu Komunikacji). W przypadku wystąpienia problemów, zostaną wdrożone działania naprawcze polegające na poprawie efektywności, ale także możliwość zmiany LSR w zakresie budżetu, wskaźników, kryteriów oceny i innych elementów.

Wykaz wykorzystanej literatury

I. Dokumenty i opracowania:

- 1) Program Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027.
- 2) Priorytety FEKP.07 Fundusze Europejskie na Rozwój Lokalny.
- 3) Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+.
- 4) Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2030.
- 5) Ocena zasobów pomocy społecznej Gminy Miasto Chełmno za rok 2020.
- 6) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasta Chełmna na lata 2021 –2030”.
- 7) Raport o stanie miasta Chełmna za rok 2020 i Raport o stanie miasta Chełmna za rok 2021.
- 8) Diagnoza dla potrzeb Strategii Rozwoju Miasta Chełmna na lata 2023-2030 z perspektywą do 2050 roku.
- 9) Strategia Rozwoju Gminy Miasto Chełmno na lata 2021 – 2030 z perspektywą do 2050 roku – w trakcie opracowania/niezatwierdzona.
- 10) Strategia Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Chełmińskiego, Chełmno 2020 – obowiązująca.
- 11) Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Torunia – w trakcie opracowania.
- 12) Program promocji zatrudnienia i aktywizacji rynku pracy powiatu chełmińskiego na lata 2021-2027, Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie, styczeń 2021.

- 18) Zespół ekspercki nr 6 – diagnozy, dane statystyczne i wnioski dotyczące równości płci, roli kobiet w mieście Chełmno, przemocy rówieśniczej i w rodzinie (radna, NGO skupiające swoje cele i działania dla kobiet, przedsiębiorcy, przedstawiciel oświaty)
- 19) Wnioski z konsultacji społecznych (spotkania informacyjno-konsultacyjne, ankieta).
- 20) Diagnoza oraz raport o stanie organizacji pozarządowych w Chełmnie,
- 21) Raport podsumowujący przeprowadzenie projektu pilotażowego Miejskie Koło Gospodyń wraz z analizą SWOT
- 22) Raport podsumowujący przeprowadzenie projektu Liga Mistrzów wraz z analizą SWOT
- 23) Raport podsumowujący przeprowadzenie projektu Dzieci–rodzice–dziadkowie wraz z analizą SWOT

Załączniki do LSR

Załączniki do LSR

Formularz 1. Cele i przedsięwzięcia**Zatocznik nr 1 do LSR: Cele i przedsięwzięcia**

Budżet (w EUR)	Przedsięwzięcia w ramach C.1 (Rozbudżen – Rozmarzen – edukacja, aktywizacja i włączenie społeczne mieszkańców miasta Chełmna)	grupy docelowe sposób realizacji (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, animacja itp.)
339 780,00	Przedsięwzięcie 1.1 Aktywizacja i włączenie społeczne seniorów	Osoby w wieku 60+ z obszaru objętego LSR Projekt grantowy
329 139,00	Przedsięwzięcie 1.2 Wsparcie edukacji dzieci i młodzieży	Dzieci i młodzież w wieku 06-24 lata z obszaru objętego LSR Projekt grantowy
54 945,00	Przedsięwzięcie 1.3 Aktywizacja edukacyjna osób dorosłych	Wszyscy pełnoletni mieszkańcy obszaru objętego LSR Projekt grantowy
259 340,00	Przedsięwzięcie 1.4 Wspieranie równości szans kobiet i mężczyzn z obszaru objętego LSR	Wszyscy pełnoletni mieszkańcy obszaru objętego LSR Projekt grantowy

Wskaźnik rezultatu	Liczba objętych wsparciem klubów seniora, gospodarstw opiekuńczych i Uniwersytetów Trzeciego Wieku	1.1 (2)	3	X	1	X	1	X	1	X	0	X
--------------------	--	---------	---	----------	---	----------	---	----------	---	----------	---	----------

1.2 Wsparcie edukacji dzieci i młodzieży

Wskaźnik produktu 1.2 (1)	Liczba osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, objętych wsparciem w ramach edukacji pozaformalnej	45	20,00	45	40,00	45	60,00	45	80,00	45	100	0	100
Wskaźnik produktu 1.2 (2)	Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem	40	20,00	40	40,00	40	60,00	40	80,00	40	100	0	100
Wskaźnik produktu 1.2 (3)	Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętego wsparciem (osoby)	5	20,00	5	40,00	5	60,00	5	80,00	5	100	0	100

FEdukP

Wskaźnik produktu 1.3 (2)	Liczba podmiotów przygotowanych do pełnienia funkcji lokalnego ośrodka kształcenia osób dorosłych	0	0	0	0	100	0
Wskaźnik rezultatu 1.3 (1)	Liczba utworzonych lokalnych ośrodków wiedzy i edukacji (LOWE)	0	0	1	0	0	100

1.4 Wspieranie równości szans kobiet i mężczyzn z obszaru objętego LSR

Wskaźnik produktu 1.4 (1)	Liczba osób objętych wsparciem w zakresie równości kobiet i mężczyzn	0	0	72	33,33	72	66,66

FEDKIP

Formularz 3: Budżet LSR**Formularz 3: Budżet LSR****PLANOWANA WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW NA WDRAŻANIE LSR I ZARZĄDZANIE LSR**

Zakres wsparcia	Program/Fundusz		Środki ogółem (EUR)
	PS WPR	EFRR*	EFES+*
Wdrażanie LSR (art. 34 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 2021/1060)	0	0	983 204,00
Zarządzanie LSR (art. 34 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 2021/1060)	0	0	216 304,88
Razem	0	0	1 199 508,88

* Wysokość środków danego funduszu na RLKS dostępnych dla LGD w danym województwie będzie wyższa o wartość wkładu krajowego, którego procentowy udział w tej kwocie jest określony dla danego FEW.

** W wierszu odpowiadającemu danemu EFESI, z którego LSR nie będzie finansowana, należy wstawić wartość „0”.